

Maatschappelijke en economische impact van topsportevenementen in Rotterdam 2010-2023

*Analyse maatschappelijke en economische effecten van
topsportevenementen in Rotterdam.*

27 mei 2024

Samenvatting

Rotterdam Topsport trekt al bijna 35 jaar internationale topsportevenementen naar Rotterdam. Van de Davis Cup-wedstrijd tegen de VS op de Müllerpier in 1994, waarvoor een compleet stadion werd opgebouwd midden in de haven, tot de Tour de France: de Grand Départ in 2010 en de Grand Passage in 2015. Maar ook: WK's Turnen, Judo, Tafeltennis, Volleybal, de aankomst van de Volvo Ocean Race en UEFA Euro 2000.

Topsportevenementen bieden topsport van internationaal niveau. Sommige topsportevenementen vinden jaarlijks plaats in Rotterdam, zoals ABN AMRO Open en CHIO Rotterdam. Andere topsportevenementen, zoals EK's en WK's, reizen rond over de wereld en hebben ook in Rotterdam plaatsgevonden. Reguliere nationale en internationale competitiewedstrijden die jaarrond plaatsvinden zijn niet meegenomen in dit onderzoek.

Sinds 2010 voert Rotterdam Topsport structureel onderzoek uit naar het bereik, de waardering en de effecten van topsportevenementen. Deze rapportage biedt een overzicht van de topsportevenementen en wat deze aan Rotterdam en zijn inwoners hebben bijgedragen. In de bijlage zit een complete lijst van topsportevenementen die zijn meegenomen in het onderzoek.

Gevarieerd aanbod aan topsportevenementen

In de periode 2010 – 2023 vinden bijna vijfhonderd topsportevenementen plaats in Rotterdam, dat komt neer op ongeveer veertig per jaar. Topsportcentrum Rotterdam (30%) en Rotterdam Ahoy (15%) hosten de meeste topsportevenementen. Bij de evenementen is sprake van maar liefst 52 verschillende sporten, waarvan roeien (43 evenementen), boksen (39 evenementen), tennis en voetbal (beiden 31 evenementen) de populairste sporten zijn.

De topsportevenementen verschillen in omvang, niveau en uitstraling. We onderscheiden *nationale evenementen* zoals NK's (44% van de evenementen), *internationale evenementen* tot 100.000 bezoekers (44%) en *iconische evenementen*, zoals EK's, WK's en evenementen met meer dan 100.000 bezoekers (12%).

Er vinden meer indoor (62%) topsportevenementen plaats dan outdoor (38%). Bij zeven van de tien topsportevenementen zijn er zowel vrouwelijke als mannelijke deelnemers.

Economische impact tussen de €50 en €60 miljoen per jaar

Van de bijna één miljoen bezoekers die de Rotterdamse topsportevenementen jaarlijks aantrekken, komt 69% speciaal voor het topsportevenement naar Rotterdam. De economische impact van de totale topsportevenementen op Rotterdam ligt tussen de €50 en €60 miljoen per jaar. Iedere euro die een Rotterdamse organisatie bijdraagt aan een topsportevenement, levert gemiddeld meer dan vijf keer meer op (5,1) voor de Rotterdamse economie: hotels, restaurants, winkeliers of andere ondernemingen.

Topsportevenementen trekken een breed publiek

Topsportevenementen bereiken alle leeftijden (in lijn met de leeftijdsopbouw in Rotterdam) en evenveel mannen als vrouwen. Topsportevenementen trekken qua opleidingsniveau een breder publiek (gemiddeld 59% met hbo- of wo-diploma) dan kunst- en cultuurevenementen (gemiddeld 65% hbo- of wo-diploma). In Rotterdam heeft 32% een hbo- of wo-diploma.

Positieve waardering met licht stijgende lijn

Bezoekers van de topsportevenementen geven topsportevenementen een gemiddelde waardering van een 8,0. Iconische evenementen (8,5) en evenementen met alleen vrouwelijke sporters (8,4) worden het hoogst gewaardeerd. Met uitzondering van de coronajaren 2020 – 2022 zit er een licht stijgende lijn in de gemiddelde waardering van topsportevenementen. In 2023 was de gemiddelde waardering een 8,1.

Bezoek topsportevenementen maakt enthousiast om te sporten

Ruim de helft van de bezoekers van topsportevenementen beoefent de sport die zij bezoeken zelf (51%). Twee van de tien bezoekers was vroeger actief in de sport (20%), drie op de tien bezoekers is nooit actief geweest in de sport (29%).

Van de bezoekers die niet (meer) actief zijn in de sport wil vier op de tien vaker gaan sporten (41%), wil ruim een derde ook daadwerkelijk de sport die zij hebben bezocht (weer) gaan beoefenen (35%) en wil ruim één van de vijf zich aansluiten bij een sportvereniging (22%).

Voor een aantal sporten (volleybal, basketbal, boksen, korfbal, wielrennen, honkbal, handbal, voetbal en tennis) is het aantal nieuwe leden vier weken nadat een topsportevenement heeft plaatsgevonden, vergeleken met het gemiddeld aantal nieuwe aanmeldingen in dezelfde periode in de jaren voorafgaand aan het evenement.

Bij een aantal van deze evenementen zien we een significante toename in het aantal nieuwe leden nadat een topsportevenement heeft plaatsgevonden. In absolute aantallen leidden het EK Voetbal vrouwen (125 extra nieuwe leden) de volleybal topsportevenementen vrouwen (gemiddeld 37 extra nieuwe leden) en de 3x3 basketbal evenementen (gemiddeld 39 extra nieuwe leden) tot de grootste aanwas van nieuwe leden in de breedtesport. Het gaat hierbij om zowel mannelijke als vrouwelijke nieuwe leden.

Bijdrage aantrekkingskracht en het imago van Rotterdam

Van de één miljoen jaarlijkse bezoekers van topsportevenementen zijn er ruim 100.000 die niet of nauwelijks in Rotterdam komen. Zij komen graag terug naar Rotterdam naar aanleiding van hun bezoek aan het topsportevenement. Van deze bezoekers komt 66% uit Nederland en 34% uit het buitenland (17% uit België, 3% uit Duitsland, 3% uit Groot-Brittannië en de overige 11% uit andere landen). Ruim vier op de tien (41%) *nieuwe bezoekers*, die graag terug willen keren, heeft tijdens het topsportevenement overnacht in Rotterdam.

De Rotterdamse merkpartners van ‘Rotterdam: Make it Happen.’ hebben een aantal merkwaarden geformuleerd rond het gewenste imago van de stad. Outdoor evenementen dragen meer bij (gemiddeld 65% over alle statements) aan het gewenste Rotterdamse imago dan indoor evenementen (gemiddeld 45%).

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1. Inleiding	5
2. Topsportevenementen in Rotterdam	8
3. Bereik en samenstelling publiek topsportevenementen	15
4. Waardering	20
5. Sportparticipatie	21
6. Aantrekkingskracht op Rotterdam	27
7. Bijdrage aan het gewenste imago van Rotterdam	28
8. Economische impact van topsportevenementen op Rotterdam	29
Onderzoek verantwoording	32
Bijlagen	34

1. Inleiding

Rotterdam Topsport trekt al bijna 35 jaar internationale topsportevenementen naar Rotterdam. De organisatie richt zich op het verwerven en ondersteunen van topsportevenementen, het faciliteren van TeamNL topsportprogramma's, topsportverenigingen, talentcentra en topsportaccommodaties. Rotterdam Topsport is ook betrokken bij plannen voor het realiseren van nieuwe topsportaccommodaties. Sinds 2010 laat Rotterdam Topsport structureel onderzoek uitvoeren bij topsportevenementen in de stad.

Goed georganiseerde sportevenementen en Rotterdamse topsportprestaties versterken het trotse gevoel van Rotterdammers op hun stad. Tevens maken de evenementen de stad aantrekkelijker voor bezoekers, bedrijven en nieuwe bewoners, terwijl ze ook wereldwijde aandacht trekken. Ze zetten de stad in de spotlights en trekken zowel bezoekers uit Rotterdam als een internationaal publiek naar de stad. De topsportevenementen dragen zo bij aan de levendigheid en aan de economische winst. Bovendien stimuleren de evenementen bezoekers om te sporten. Dit onderzoek biedt een overzicht van de topsportevenementen en de impact ervan op de stad in de periode 2010 – 2023.

Sinds 2010 heeft Rotterdam Topsport bijna vijfhonderd topsportevenementen gesteund. Rotterdam Topsport heeft Cigarbox gevraagd om in kaart te brengen wat deze evenementen gezamenlijk hebben opgeleverd voor de stad. In opdracht van Rotterdam Topsport heeft Cigarbox het bereik, de waardering en de maatschappelijke en economische meerwaarde van topsportevenementen die in de afgelopen dertien jaar in Rotterdam hebben plaatsgevonden in kaart gebracht. Cigarbox heeft bij het onderzoek samengewerkt met R2 Research. R2 Research voert sinds 2019 publieksonderzoek uit voor Rotterdam Topsport. Cigarbox analyseert en rapporteert sinds 2019 de resultaten van publieksonderzoek via het Impact Dashboard. In deze rapportage zijn de succesfactoren, effecten en totale impact van topsportevenementen in Rotterdam inzichtelijk gemaakt. Cigarbox is verantwoordelijk voor de analyse en rapportage en R2 Research heeft kritisch meegedacht.

Scope onderzoek

Het onderzoek focust zich op topsportevenementen die naast reguliere clubcompetities plaatsvinden. Topsportevenementen bieden sportwedstrijden op het hoogste niveau, nationaal of internationaal en zijn voor publiek toegankelijk. Soms vindt er naast het topsportevenement randprogrammering plaats, waar het publiek kan kennismaken met de betreffende sport.

Reguliere competitiewedstrijden van topsportteams uit Rotterdam, zoals Feyenoord of HC Rotterdam, zijn niet meegenomen in de analyse. Ook demonstraties, zoals de City Racing evenementen, zijn niet meegenomen in de analyse.

Van de voetbal evenementen zijn alleen de interlands en de KNVB Beker meegenomen. Dat zijn ongeveer twee à drie wedstrijden per jaar.

Wanneer er sprake is van een multisportevenement, zoals het NKnl of de European Para Championships, waarbij verschillende topsportdisciplines onderdeel zijn van een topsportevenement, dan zijn deze als enkelvoudig evenement opgenomen in de analyse.

Leeswijzer

Deze rapportage begint met een overzicht van de onderzochte topsportevenementen die in de periode 2010-2023 in Rotterdam hebben plaatsgevonden en die een relatie hebben met Rotterdam Topsport. Vervolgens wordt inzicht geboden in het bereikte publiek en de waardering van de sportevenementen en in de bekendheid van bezoekers en bewoners met de evenementen. Vervolgens biedt de rapportage inzicht in de impact van topsportevenementen: 1) de bijdrage aan sportparticipatie; 2) de bijdrage aan het imago en de aantrekkingskracht van de stad Rotterdam; 3) de economische impact.

Verspreid door de rapportage worden leerpunten en openstaande vragen aangesneden in *food for thought*-tekstvakken:

Openstaande vragen en leerpunten opgeroepen door de resultaten, worden door de tekst heen besproken als inspiratie voor Rotterdam Topsport en stakeholders.

Soms wordt er in de rapportage een vergelijking gemaakt met kengetallen uit de kunst- en cultuursector. Deze getallen komen uit de benchmark waar Cigarbox over beschikt. Ze zijn gebaseerd op onderzoeken bij meer dan tweehonderd culturele festivals, tentoonstellingen, voorstellingen, et cetera.

Bij het lezen van de rapportage is het goed om het volgende in het achterhoofd te houden: in de jaren 2020-2022 (met name in 2020 en 2021) konden er door de COVID-19 pandemie een groot aantal sportevenementen niet doorgaan. Deze evenementen zijn niet meegenomen in de analyse.

In de figuren is de COVID-19 periode aangegeven met een grijze balk.

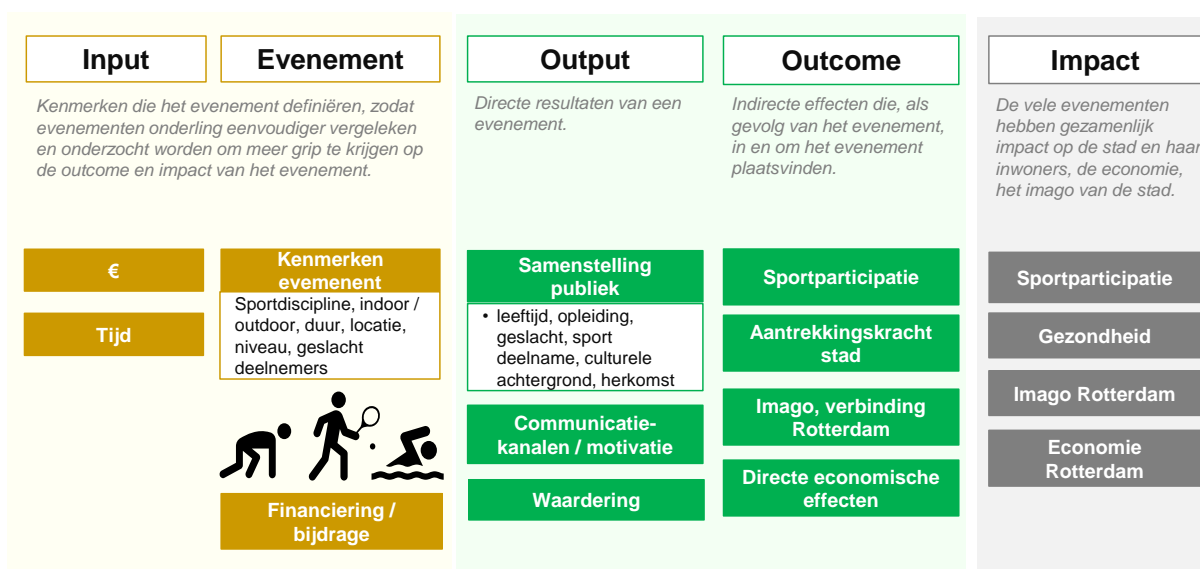
Een totaaloverzicht van alle onderzochte topsportevenementen die in het onderzoek zijn meegenomen, is te vinden in de bijlage.

Onderzoeksraamwerk evenementen Rotterdam

In de periode 2010 – 2018 is bij twaalf topsportevenementen de economische impact van deze evenementen onderzocht volgens de WESP-methodiek. Bij deze methode staan de uitgaven van bezoekers die speciaal voor het evenement naar Rotterdam komen centraal.

Vanaf 2019 is het onderzoeksraamwerk naast economische impact uitgebreid met een aantal andere onderwerpen, aansluitend op de ambities van Rotterdam Topsport en de gemeente Rotterdam. In de periode 2019 – 2023 heeft bij 38 evenementen onderzoek plaatsgevonden. De onderzoeken geven naast de economische impact van de evenementen een beeld van de samenstelling van het publiek, de bijdrage aan sportparticipatie, aantrekkingskracht van Rotterdam en het imago van Rotterdam.

De onderliggende vragen bij ieder onderwerp in onderstaand raamwerk sluiten aan op de beleidsdoelstellingen en definities zoals de gemeente Rotterdam die hanteert. Ze zijn structureel op dezelfde wijze gesteld.

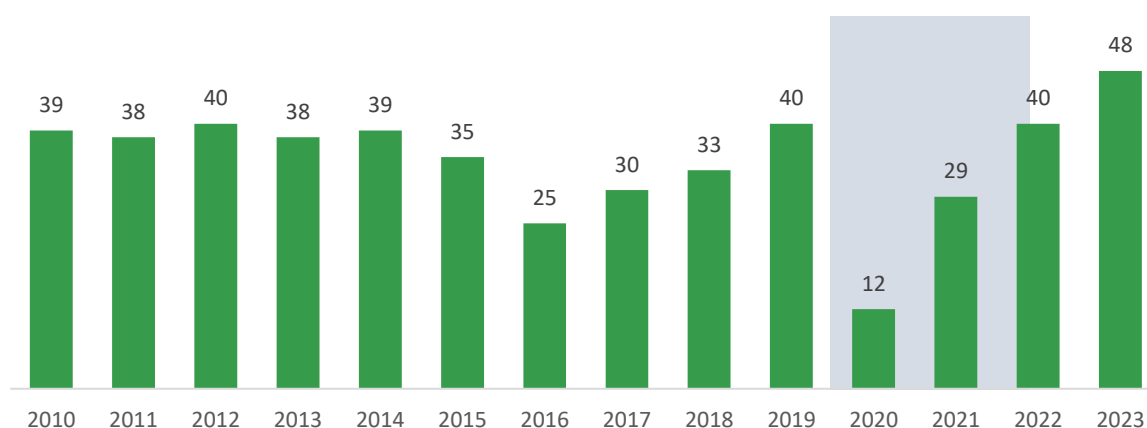
2. Topsportevenementen in Rotterdam

Topsportevenementen verschillen in aard en omvang. In de rapportage maken we onderscheid tussen type sport, locatie, indoor / outdoor en schaalgrootte (regionaal, nationaal, internationaal en mega).

Toename evenementen

Sinds 2010 zijn er, in samenwerking met Rotterdam Topsport, 488 topsportevenementen in Rotterdam georganiseerd. Wanneer we de coronajaren buiten beschouwing laten, vinden er gemiddeld 38 sportevenementen per jaar plaats, met in 2023 zelfs 48 topsportevenementen.

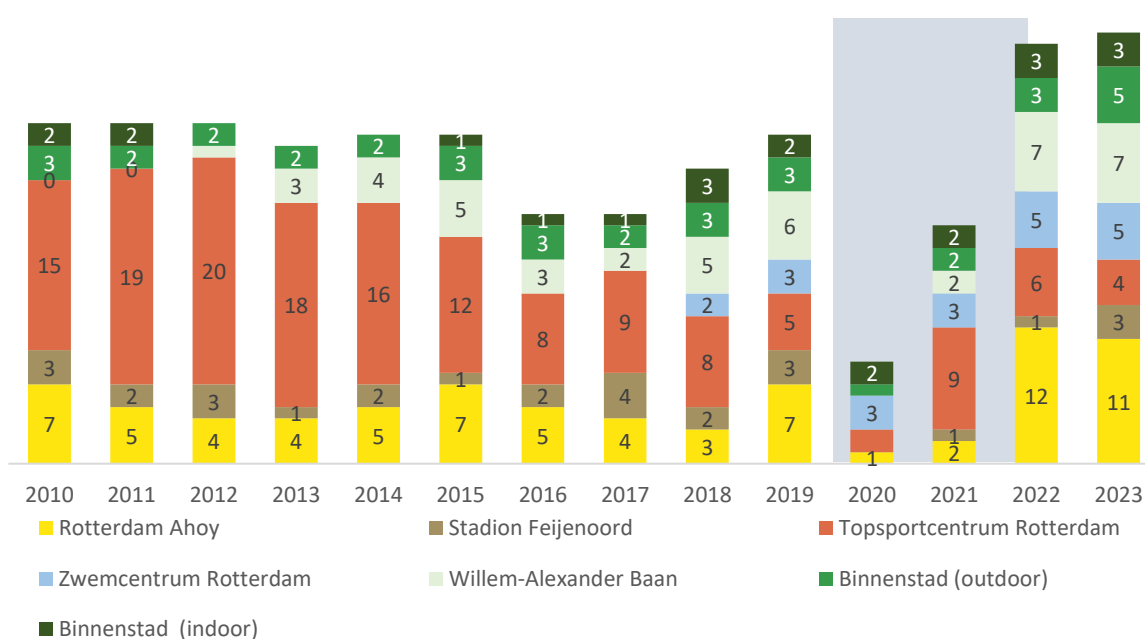
Aantal topsportevenementen in Rotterdam per jaar

Populaire locaties topsportevenementen

Drie van de tien topsportevenementen (30%) vindt plaats in Topsportcentrum Rotterdam. Ook in Rotterdam Ahoy vindt een groot deel van de evenementen plaats; bijna één op de zes evenementen (15%).

Aantal evenementen meest gebruikte locaties per jaar

Opvallend is dat het aantal topsportevenementen in Topsportcentrum Rotterdam afneemt en in Rotterdam Ahoy toeneemt over de jaren.

Een aantal oorzaken liggen hieraan ten grondslag. Sinds een aantal jaren heeft Topsportcentrum Rotterdam een permanente turnhal, waardoor er minder ruimte is voor programmering van andere topsportevenementen. Daarnaast kan Rotterdam Ahoy meer publiek ontvangen, waardoor groeiende topsportevenementen uitwijken van Topsportcentrum Rotterdam naar Rotterdam Ahoy. Tot slot is vanuit de gemeente Rotterdam sinds 2010 beleid ingezet om topsportevenementen te organiseren op iconische plekken in de stad, zoals het NK Boksen in WTC Rotterdam of het WK Squash in het Nieuwe Luxor Theater.

Topsportevenementen op iconische plekken in Rotterdam: WK Squash 2011 in het Nieuwe Luxor Theater.

Verspreid over heel Rotterdam

De topsportevenementen vinden plaats op meer dan vijftig verschillende locaties in Rotterdam.

Op de kaart zijn de locaties te zien waar de meeste evenementen plaatsvonden in 2010-2023. In totaal vonden er op deze negen locaties meer dan vierhonderd van de bijna vijfhonderd topsportevenementen plaats.

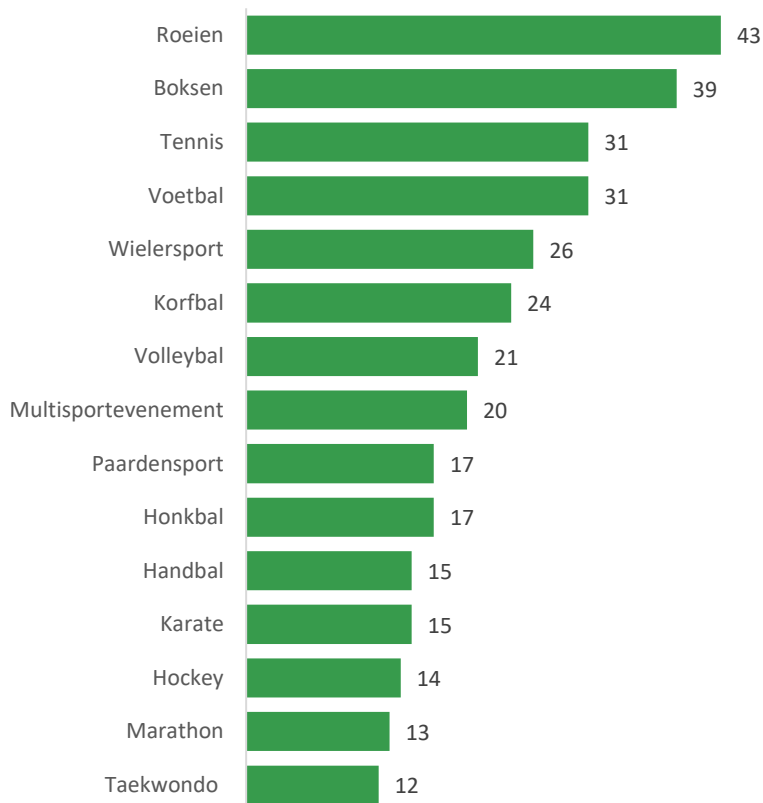
De topsportevenementen op het Schouwburgplein, de Westblaak, Henegouwerplein, de Coolsingel of andere plekken in de binnenstad, zijn samengevoegd als *Binnenstad Rotterdam*.

Meest voorkomende sporten

Bij de topsportevenementen onderscheiden we 52 verschillende sporten. Bij 27 van deze sporten vindt vijf keer of vaker een evenement plaats. De sporten waarvan de meeste evenementen plaatsvinden, geven we – inclusief het aantal evenementen – weer in de figuur hieronder.

Aantal evenementen per sport

Topsportevenementen

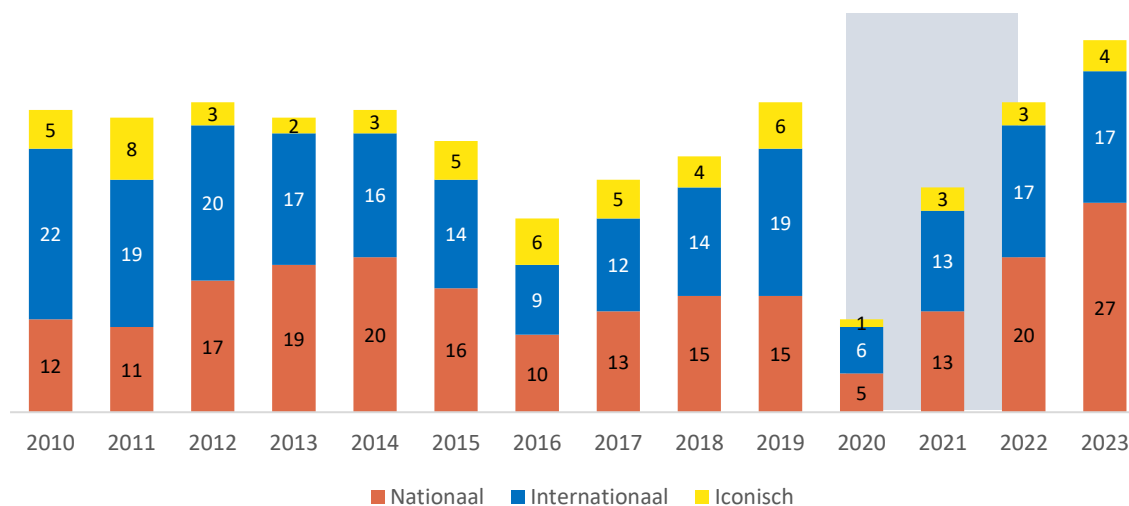
De topsportevenementen verschillen in niveau en uitstraling. In het onderzoek onderscheiden we:

1. **Iconische topsportevenementen:** alle EK en WK eindtoernooien in Rotterdam, zoals het WK Shorttrack en het EK Volleybal. Ook alle topsportevenementen met meer dan honderdduizend bezoekers, zoals het ABN AMRO Open en de Marathon Rotterdam, vallen in dit onderzoek onder iconische evenementen.
2. **Internationale topsportevenementen:** alle overige topsportevenementen met internationale topsporters tot honderdduizend bezoekers noemen we internationale topsportevenementen, zoals de Wielersesdagse, CHIO Rotterdam en het World Port Tournament Honkbal.
3. **Nationale topsportevenementen:** topsportevenementen met nationale topsporters, zoals NK's, nationale roeiregatta's en de korfbal leaguefinale noemen we nationale topsportevenementen.

Meer dan 1 op de 10 topsportevenementen zijn iconische evenementen

In de periode 2010-2023 hebben 58 iconische evenementen plaatsgevonden, zoals EK's en WK's. Dit zijn er gemiddeld vijf per jaar, met uitzondering van de coronajaren. Over de jaren heen neemt het aantal nationaal georiënteerde evenementen toe van 12 in 2010 naar 27 in 2023.

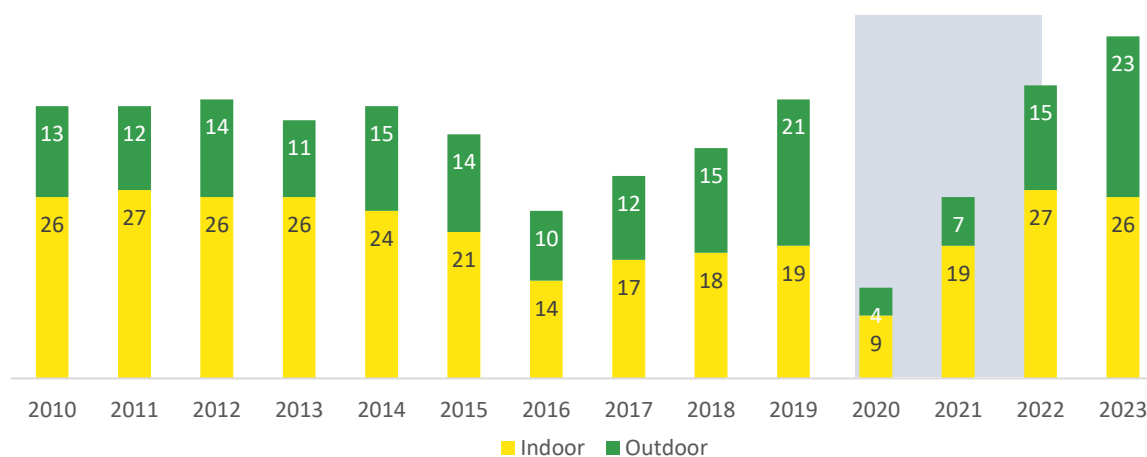
Aantal evenementen naar status per jaar

Meer indoor dan outdoor evenementen

In de jaren 2010-2023 is in totaal 62% van de topsportevenementen een indoor evenement en 38% een outdoor evenement. Van de 53 verschillende sporten die we onderscheiden in dit onderzoek, is het merendeel een indoor sport (51% indoor, 43% outdoor, 6% beiden). Het aantal outdoor evenementen neemt de laatste jaren toe – met uitzondering van de coronajaren.

Aantal evenementen indoor / outdoor per jaar

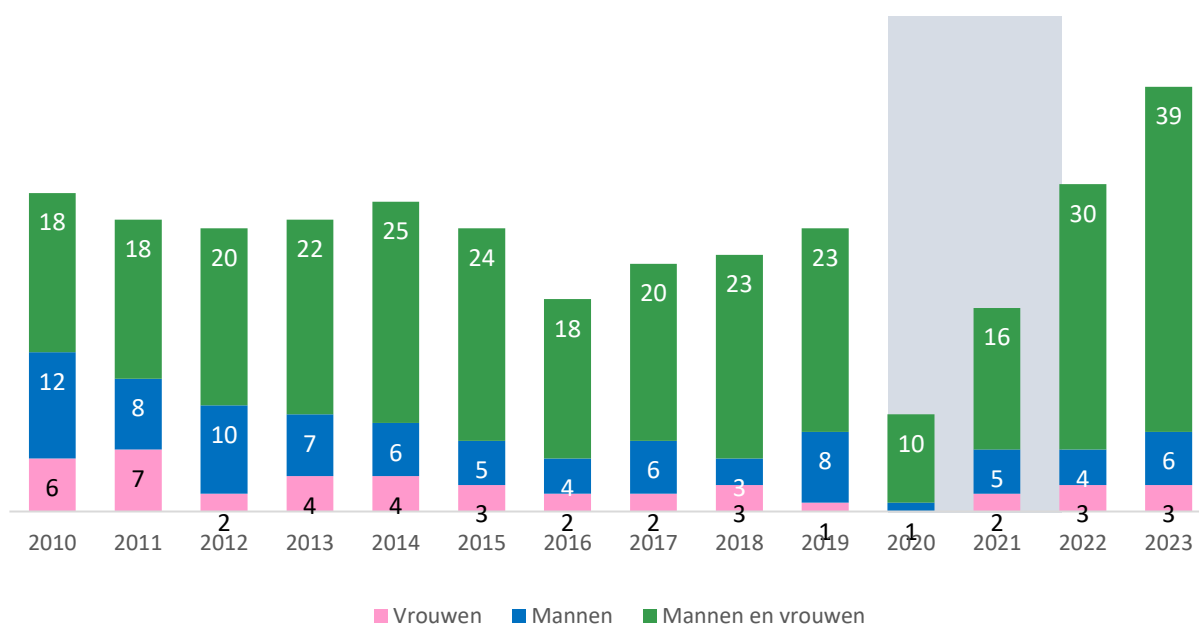

Steeds vaker mannelijke en vrouwelijke deelnemers

In de jaren 2010-2023 is verreweg het grootste aandeel van de evenementen een gemengd sportevenement waaraan zowel mannen als vrouwen deelnemen. Ruim zeven op de tien evenementen (71%) is gemengd. Aan een vijfde van de evenementen (20%) nemen enkel mannen deel en aan nog geen tiende van de evenementen (9%) nemen enkel vrouwen deel.

Over de jaren heen neemt het aantal gemengde evenementen toe, terwijl het aantal topsportevenementen met enkel mannelijke of vrouwelijke deelnemers afneemt.

Aantal evenementen per jaar naar geslacht deelnemers

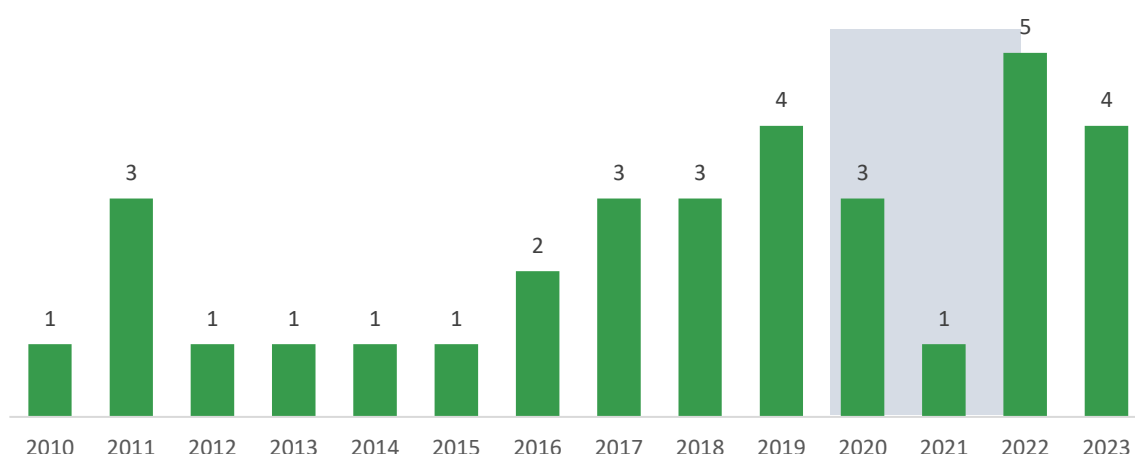

Para topsportevenementen

In de periode 2010 – 2023 hebben er in totaal 33 para topsportevenementen plaatsgevonden in Rotterdam. Bij 23 topsportevenementen was parasport een onderdeel van een breder topsportprogramma tijdens het evenement. Bij tien evenementen waren er uitsluitend parasporten.

Het aantal paralympische topsportevenementen is over de jaren toegenomen in Rotterdam, met als voorlopig hoogtepunt de European Para Championships in 2023 (EPC 2023) in Rotterdam. Daar werden voor het eerst de EK's van tien verschillende parasporten in één stad georganiseerd. Net als andere multisportevenementen zijn de EPC 2023 als één topsportevenement meegenomen in de analyse.

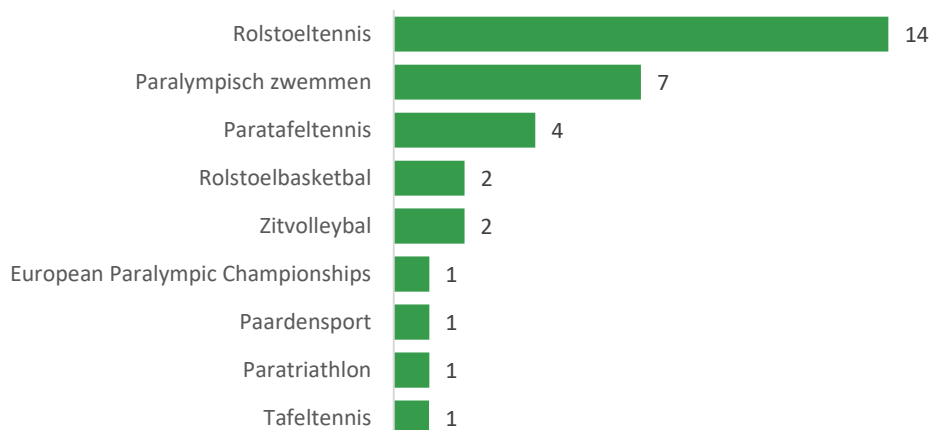
Totaal aantal para topsportevenementen per jaar

Rolstoeltennis aan kop

Rolstoeltennis staat met veertien para topsportevenementen aan kop. Het ABN AMRO Open organiseert sinds 2009 een rolstoeltennistoernooi, naast het reguliere tennistoernooi. Na rolstoeltennis zijn er zeven paralympische zwemevenementen georganiseerd en vier para tafeltennisevenementen.

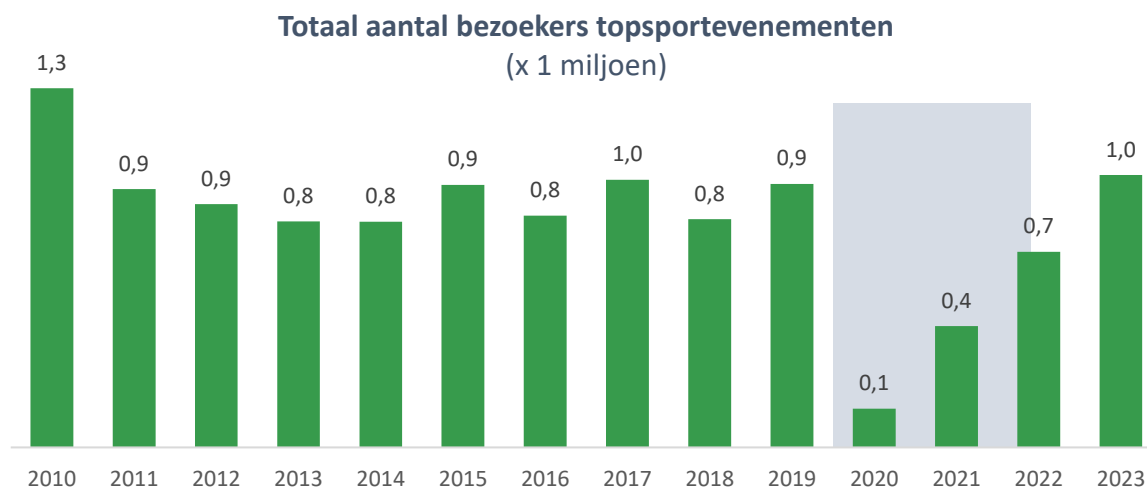
Aantal para topsportevenementen naar discipline

Zes van de tien para topsportevenementen zijn voor mannelijke en vrouwelijke deelnemers (58%). Opvallend is dat 40% van de para topsportevenementen voor alleen mannelijke deelnemers is en slechts één para topsportevenement (het EK Rolstoelbasketbal vrouwen in 2019) voor uitsluitend vrouwelijke deelnemers is.

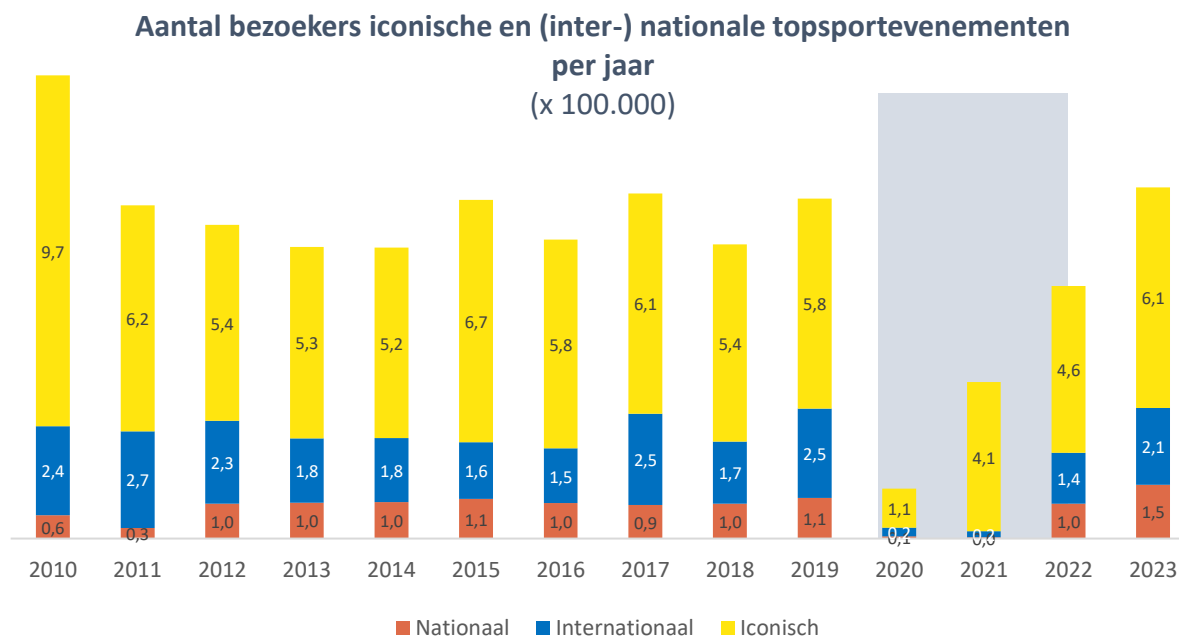
3. Bereik en samenstelling publiek topsportevenementen

Topsportevenementen trekken gemiddeld bijna één miljoen bezoekers per jaar naar Rotterdam. Na de coronadip is het totaal aantal bezoekers in 2023 (één miljoen) het hoogst sinds in 2010 de Grand Départ Tour de France in Rotterdam plaatsvond. Het getal ligt net iets hoger dan in 2017.

Twee van de drie bezoekers komt voor een iconisch evenement naar Rotterdam

Iconische topsportevenementen zijn samen goed voor ruim twee van de drie bezoekers (67%) van topsportevenementen in Rotterdam. Een belangrijk deel van de bezoekers van iconische topsportevenementen komt naar het ABN AMRO Open - World Tennis Tournament (meer dan 100.000 bezoekers per jaar) en de Marathon Rotterdam (meer dan 400.000 bezoekers per jaar).

De overige internationale topsportevenementen trekken gezamenlijk 23% van de bezoekers. Nationale topsportevenementen zijn samen verantwoordelijk voor 10% van het totale aantal bezoekers. Dit aandeel bezoekers voor nationale topsportevenementen is echter wel aan het stijgen naar 15% (bijna 150.000 bezoekers) in 2023. Het groeiend aantal nationale topsportevenementen in Rotterdam (van 12 evenementen in 2010 naar 27 in 2023) is hier de belangrijkste oorzaak van.

Grote verschillen in aantallen bezoekers per sport

Van de 51 verschillende sporten waarvan topsportevenementen hebben plaatsgevonden in Rotterdam, trekken hardlopen (Marathon Rotterdam), tennis (ABN AMRO Open) en voetbal (KNVB Beker en diverse interlands) de meeste aantallen bezoekers. Deze evenementen worden gevolgd door de wielersport (Tour de France en Wielersesdaagse) en de paardensport (CHIO Rotterdam).

Sport	Totaal aantal bezoekers	Totaal aantal evenementen	Gemiddeld aantal bezoekers per evenement
Hardlopen	5.300.000	13	411.000
Tennis	1.400.000	31	46.000
Voetbal*	1.200.000	31	40.000
Wielersport**	1.000.000	26	38.000
Paardensport	600.000	16	37.500
Honkbal	210.000	13	16.000
Volleybal	190.000	21	9.000
Multisportevenement	180.000	12	15.000
Korfbal	175.000	24	7.000

* Bij voetbal gaat het om EK (kwalificatie)wedstrijden, WK (kwalificatie)wedstrijden, interlands, de bekerfinale, de Nations League en kleinschaligere wedstrijden / toernooien. Eredivisiewedstrijden zijn buiten beschouwing laten.

** Dit is inclusief de Grand Départ Tour de France 2010.

De helft van de sportdisciplines ontvangt gemiddeld meer dan drieduizend bezoekers per topsportevenement. De sportdisciplines met meer dan drieduizend bezoekers per topsportevenement organiseren twee keer vaker een topsportevenement dan sportdisciplines met gemiddeld minder dan drieduizend bezoekers per topsportevenement.

Meer bezoekers voor outdoor evenementen

Hoewel er in de periode 2010-2023 veel meer indoor dan outdoor evenementen plaatsvinden, bereiken outdoor evenementen het merendeel (75%) van het totale aantal bezoekers. De outdoor evenementen trekken in totaal ruim 8,5 miljoen bezoekers. Wanneer we de Marathon Rotterdam en de Grand Départ Tour de France buiten beschouwing laten, trekken de outdoor evenementen evenveel bezoekers als indoor evenementen (2,8 miljoen bezoekers).

Het gemiddeld aantal bezoekers voor outdoor evenementen ligt iets hoger dan indoor evenementen. (Het gaat om zestien duizend bezoekers per outdoor evenement en tienduizend bezoekers wanneer voetbalwedstrijden buiten beschouwing worden gelaten).

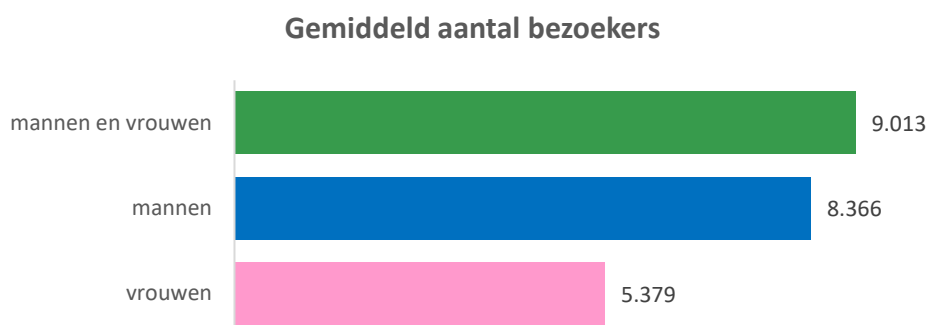
Bij indoor evenementen komen gemiddeld 9.500 bezoekers per topsportevenement en 5.200 bezoekers wanneer we het ABN AMRO Open buiten beschouwing laten.

Gemengde topsportevenementen trekken meeste bezoekers

In totaal bereiken de gemengde sportevenementen 67% van het totale aantal bezoekers. Evenementen met alleen mannelijke sporters zorgen voor een aandeel van 31% van het totale aantal bezoekers en evenementen met vrouwelijke sporters zorgen voor slechts 2% van het totale aantal bezoekers.

De bezoekersaantallen naar geslacht deelnemers worden sterk beïnvloed door het ABN AMRO Open Tennis (mannen) en de voetbalwedstrijden (mannen KNVB Beker en diverse interlands).

Enkel de EK's en WK's geven een genuanceerder beeld. In totaal hebben er 51 EK's en WK's plaatsgevonden in de periode 2010 – 2023, waarvan twintig voor mannen en vrouwen, veertien voor alleen mannen en zeventien voor alleen vrouwen.

Een EK of WK met alleen vrouwelijke deelnemers trekt gemiddeld bijna 5.400 bezoekers, terwijl een EK of WK met uitsluitend mannelijke deelnemers gemiddeld bijna 8.400 bezoekers trekt. EK's of WK's met zowel mannelijke als vrouwelijke deelnemers trekken gemiddeld ruim 9.000 bezoekers.

Gelijke verdeling man-vrouw

Topsportevenementen trekken over het algemeen vrijwel evenveel mannelijke (51%) als vrouwelijke (49%) bezoekers. Er zijn wel verschillen tussen de sporten. Met name bij honkbal, hockey en triatlons wordt een groter aantal mannelijke bezoekers bereikt. Bij zwemmen, multisportevenementen en de wielersport worden daarentegen juist bovengemiddeld veel vrouwelijke bezoekers bereikt.

Ter vergelijking: Op kunst- en cultuurevenementen komt over het algemeen een groter vrouwelijk (60%) dan mannelijk (40%) publiek af.

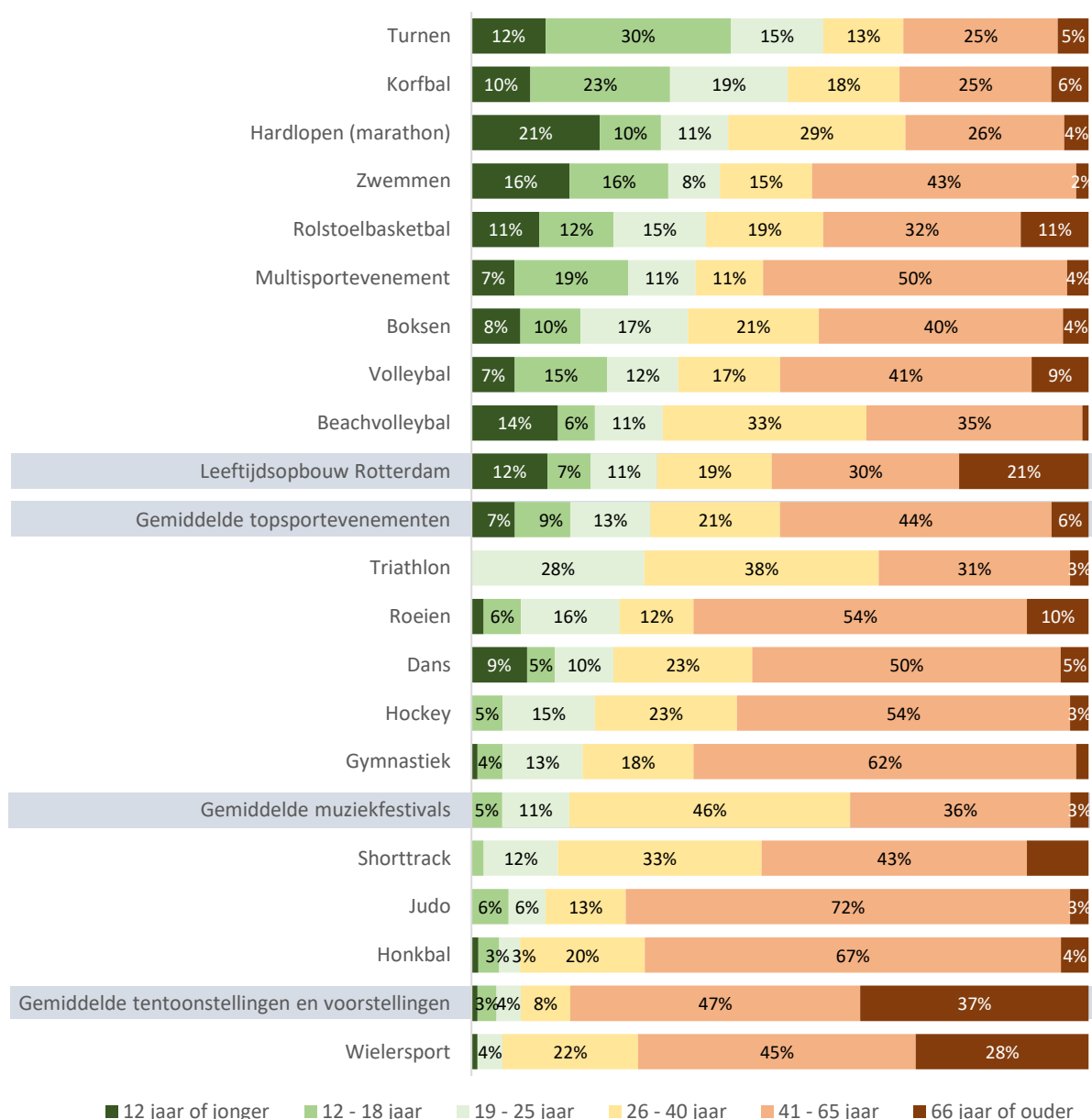
Topsportevenementen bereiken alle leeftijden

Topsportevenementen trekken bezoekers van alle leeftijden, in lijn met de bevolkingsopbouw van Rotterdam. Alleen de bezoekers van topsportevenementen in de leeftijdscategorie 40 tot 65 jaar is oververtegenwoordigd.

Tussen sportdisciplines bestaan grote verschillen in leeftijdsopbouw van bezoekers. Hardlopen (marathon), beachvolleybal en turnen trekken een jonger publiek aan. Terwijl sporten als honkbal, wielersport en judo juist een gemiddeld ouder publiek aantrekken.

Vergeleken met de kunst- en cultuursector trekken de topsportevenementen een jonger publiek aan. 39% van de bezoekers van topsportevenementen is 25 jaar of jonger, tegenover 16% bij muziekfestivals en 8% bij tentoonstellingen en voorstellingen in musea en theaters in heel Nederland.

Leeftijdsopbouw bezoekers naar sportdiscipline evenement

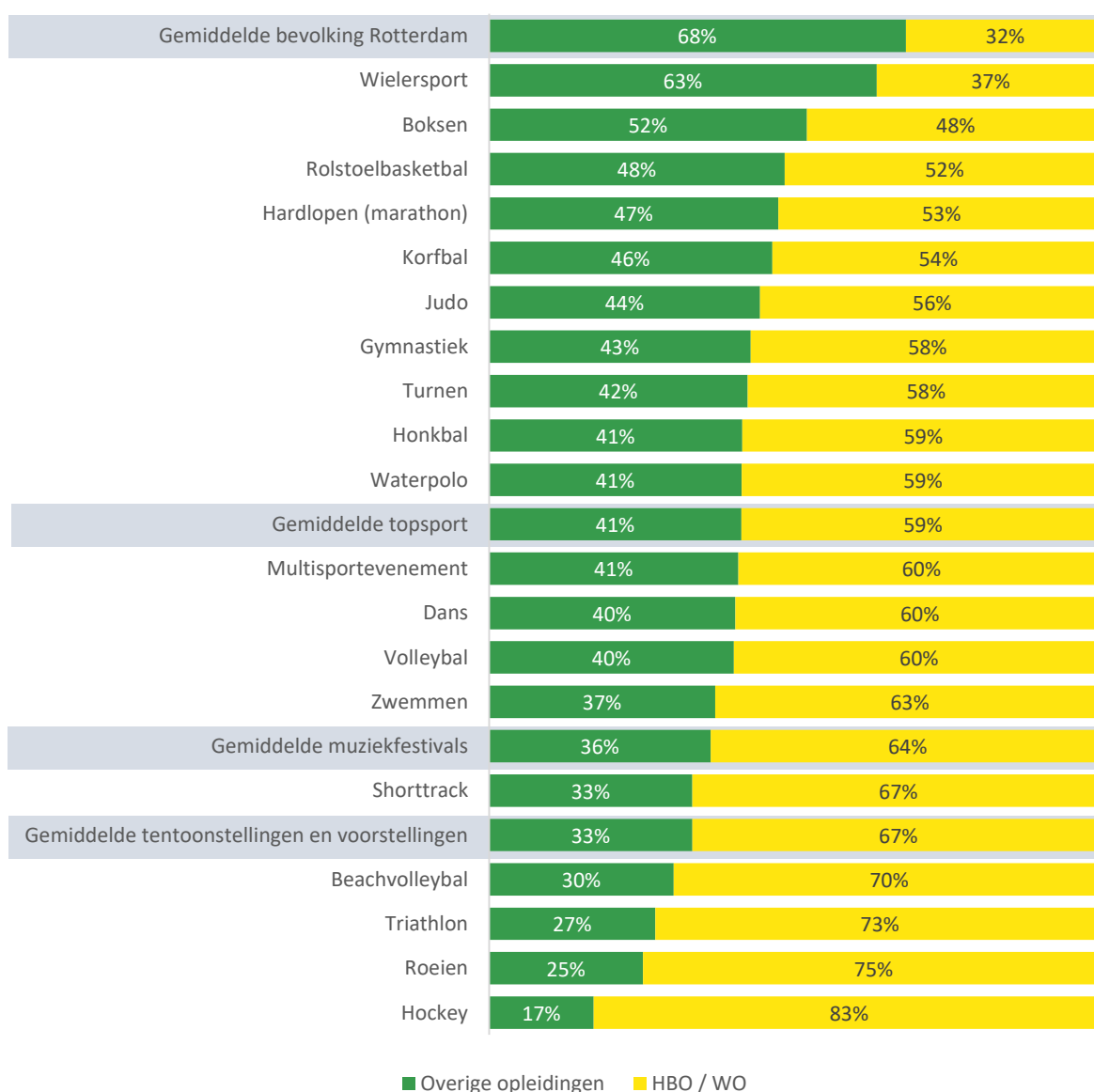

Topsportevenementen bereiken een breed publiek

Topsportevenementen bereiken een relatief breed publiek in vergelijking tot bijvoorbeeld kunst- en cultuurevenementen. Gemiddeld heeft 59% van de bezoekers van topsportevenementen een hbo- of wo-opleiding, ten opzichte van 64% bij muziekfestivals en 67% bij tentoonstellingen en voorstellingen (kunst- en cultuurevenementen)¹ in Nederland.

Van de Rotterdamse bevolking heeft 32% een hbo- of wo-opleiding². In relatie tot opleidingsniveau trekken de wielersport, rolstoelbasketbal, marathon en boksen het breedste publiek aan. Triatlons, roeien en hockey trekken daarentegen juist bovengemiddeld veel bezoekers met een hbo- of wo-opleiding aan.

Type opleiding bezoekers naar sportdiscipline

¹ Benchmark Cigarbox op basis van meer dan 200 onderzochte muziekfestivals, tentoonstellingen in musea en voorstellingen in theaters in heel Nederland

² Onderzoek010, Gemeente Rotterdam

4. Waardering

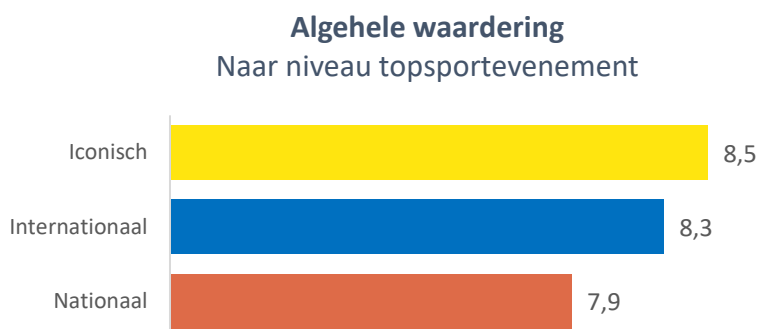
Bezoekers waarderen topsportevenementen. Er zijn verschillen in waardering tussen verschillende typen evenementen.

Licht stijgende lijn in waardering topsportevenementen

Bezoekers van de topsportevenementen zijn over het algemeen positief over het topsportevenement dat zij hebben bezocht. Zij geven een gemiddelde waardering van een **8,0**. Over de jaren heen is er een licht stijgende lijn in de waardering van topsportevenementen naar een gemiddelde van **8,1 in 2023**. De gemiddelde waardering van de verschillende sporten varieert tussen de 6,4 en de 8,9. Van de onderzochte topsportevenementen krijgen rolstoelbasketbal, de marathon en danssport gemiddeld de hoogste waardering. Er is geen verschil in waardering tussen indoor evenementen en outdoor evenementen.

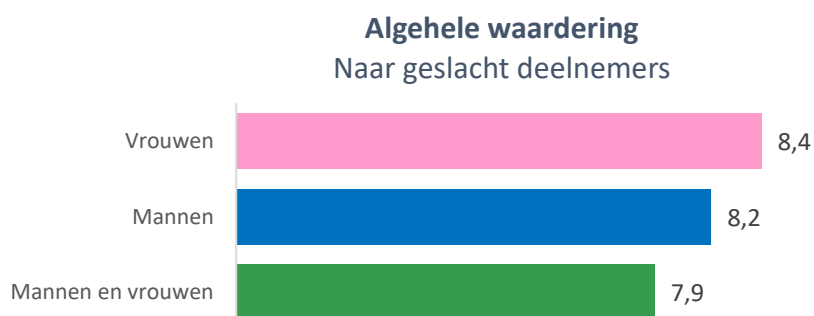
Hoogste waardering bezoeker voor hoogste sportniveau

Iconische topsportevenementen zoals WK's en EK's krijgen over het algemeen een hogere waardering dan de meer kleinschalige evenementen. Dit komt waarschijnlijk doordat er voor grootschalige evenementen grotere budgetten beschikbaar zijn, waardoor de kwaliteit van het programma en het sportniveau hoger zijn. Dat heeft invloed op de waardering.

Evenementen met vrouwelijke sporters krijgen hoogste waardering

Hoewel evenementen met alleen vrouwelijke sporters gemiddeld minder bezoekers trekken, worden deze wel het hoogst gewaardeerd (8,4), gevolgd door evenementen met enkel mannelijke sporters (8,2) en gemengde sportevenementen (7,9).

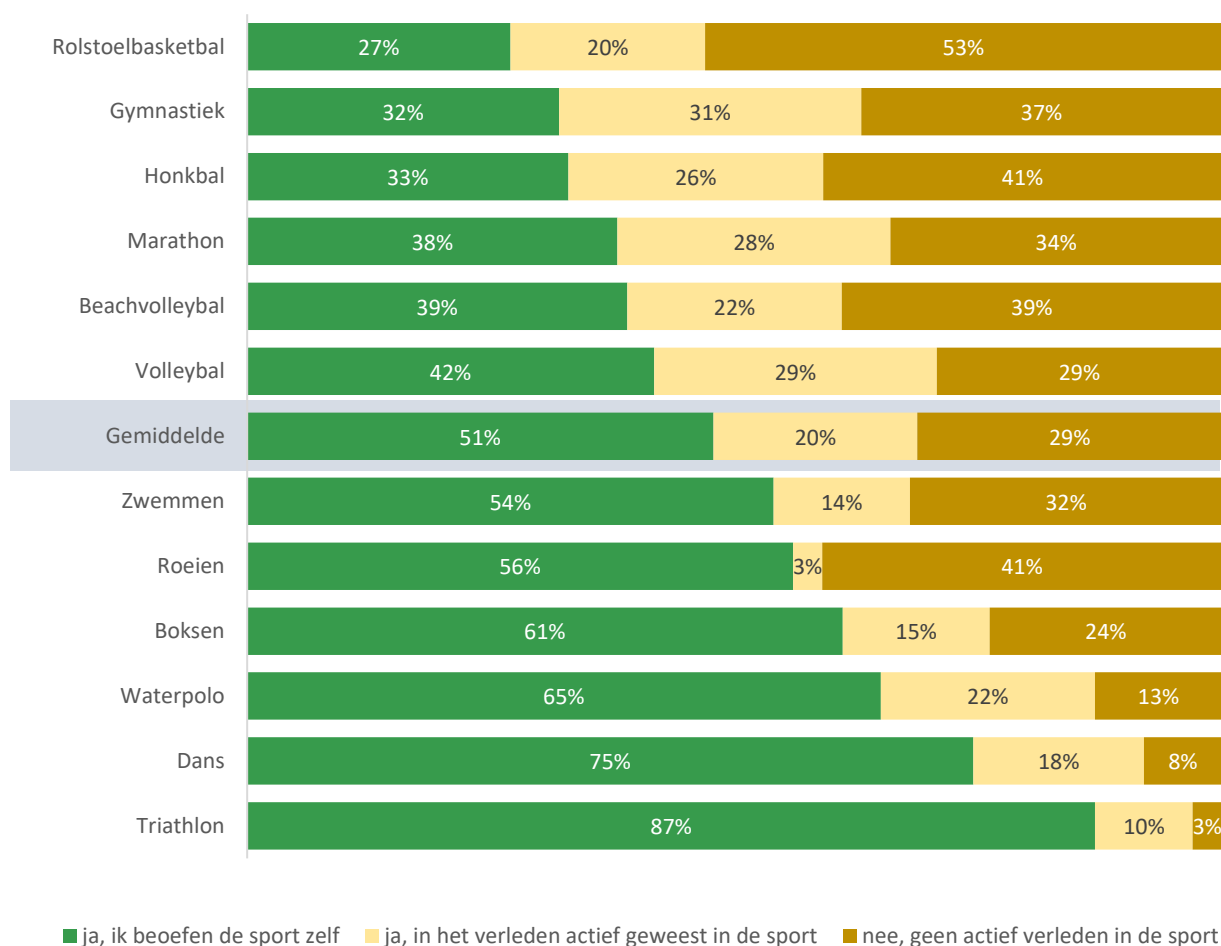
5. Sportparticipatie

Bezoek aan topsportevenementen leidt tot enthousiasme om te sporten. In sommige gevallen wordt dit enthousiasme ook omgezet in een daadwerkelijk lidmaatschap van een sportvereniging. In dit hoofdstuk een nadere uitwerking van de effecten van bezoek aan topsportevenementen op sportparticipatie.

Helft bezoekers topsportevenement beoefent de sport zelf

Jaarlijks bezoeken bijna een miljoen bezoekers topsportevenementen in Rotterdam. Ruim de helft van de bezoekers (51%) beoefent zelf de sport van het evenement dat zij hebben bezocht. De overige helft (49%) is op dit moment niet actief in de sport die ze bezoeken. Hiervan is 20% in het verleden actief geweest in de sport en 29% heeft geen actief verleden in de sport.

Sportparticipatie naar sportdiscipline

Triathlon (87%) en dans (75%) en waterpolo (65) ontvangen relatief de meeste bezoekers die ook zelf de sport beoefenen. Rolstoelbasketbal (53%), roeien (41%) en honkbal (41%) ontvangen de meeste bezoekers met geen actief verleden in de sport.

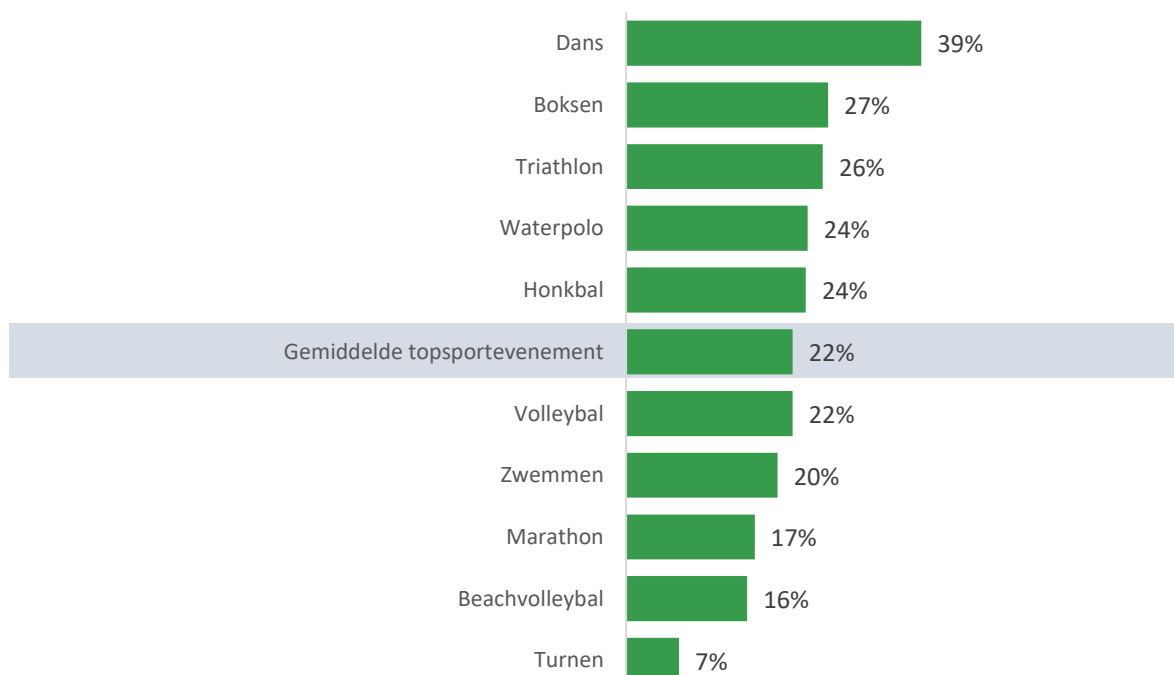
Meer dan de helft van deze bezoekers is naar aanleiding van hun bezoek aan het evenement enthousiaster over de sport geworden (54%). Bijna de helft van de bezoekers (46%) is door hun bezoek aan het evenement van plan om de sport meer te volgen. Ruim vier op de tien bezoekers (41%) is door hun bezoek van plan om meer te gaan bewegen en/of sporten en ruim een derde (35%) is door hun bezoek aangespoord om de sport van het evenement meer te beoefenen.

Stimulering intenties sportparticipatie
 % bezoekers die niet (meer) actief zijn in de sport.
 Door mijn bezoek aan het evenement ben ik...

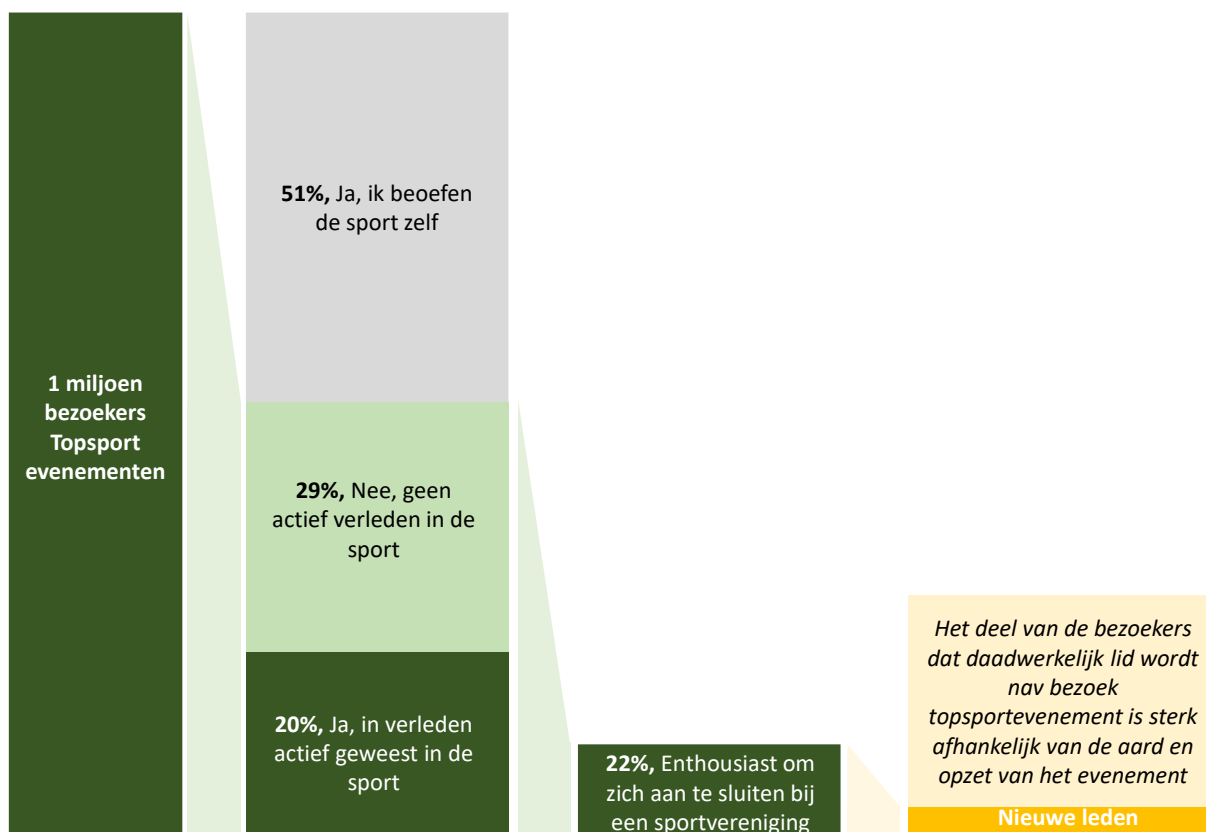
Het percentage bezoekers dat na een topsportevenement enthousiast is om zich aan te sluiten bij een sportvereniging verschilt sterk per sport (7% bij turnen tot 39% bij dans). Opvallend is dat bij sporten waarbij het hoogste aandeel bezoekers actief is in de sport of een verleden heeft in de sport, het meest aanzetten tot sporten in clubverband bij bezoekers die geen verleden hebben in de sport. Dit geldt voor dans (92% van de bezoekers heeft een (actief) verleden in de sport), boksen (76%) en triathlon (97%).

Enthousiasme om aan te sluiten bij een vereniging
 Aandeel bezoekers dat van plan is zich aan te melden bij een vereniging naar aanleiding van bezoek.

Van bezoek topsportevenement naar sportparticipatie

Wanneer we de onderzoeksresultaten achter elkaar plaatsen, zien we dat van de één miljoen bezoekers van topsportevenementen, bijna een half miljoen bezoekers op dit moment niet actief zijn in de sport die ze bezoeken (49%). Van deze bezoekers is ruim een op de vijf (22%) enthousiast om zich aan te sluiten bij een vereniging, dit zijn ruim 100.000 bezoekers.

Relatie aanwas nieuwe leden sportverenigingen

Voor een aantal sporten (volleybal, basketbal, boksen, korfbal, wielrennen, honkbal, handbal, voetbal en tennis) is het aantal nieuwe leden van de betreffende sportbonden in Rotterdam in de vier weken nadat een topsportevenement heeft plaatsgevonden, vergeleken met het gemiddeld aantal nieuwe aanmeldingen in dezelfde periode, wanneer er geen topsportevenement plaats vond. De coronajaren zijn niet meegenomen.

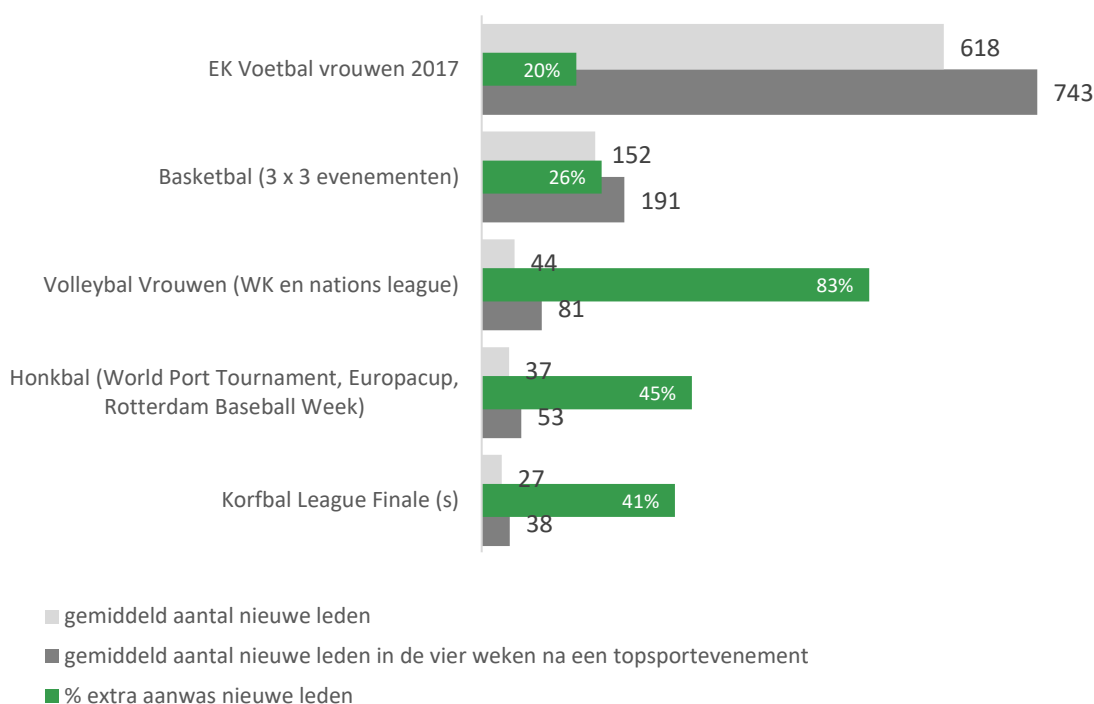
Het effect op ledengroei van topsportevenementen die jaarlijks in dezelfde week terugkeren, zoals ABN AMRO Tennis, Wielersdagse of de Korfbal Challenge, is met de gebruikte werkwijze niet vast te stellen.

Wisselend succes

Bij een aantal van deze evenementen zien we een significante toename in het aantal nieuwe leden nadat een topsportevenement heeft plaatsgevonden ten opzichte van eerdere jaren. In absolute aantallen leiden het WK Voetbal vrouwen (125 extra nieuwe leden, toename van 20%) de Volleybal topsportevenementen met vrouwelijke deelnemers (gemiddeld 37 extra nieuwe leden, toename van 83%) en de 3x3 basketbal evenementen (gemiddeld 39 extra nieuwe leden, toename van 26%) tot de grootste aanwas van extra nieuwe leden in de breedtesport. Het gaat hierbij om zowel mannelijke als vrouwelijke nieuwe leden.

Topsportevenement met positief effect op aanwas nieuwe leden bij verenigingen in Rotterdam

% extra nieuwe leden in vier weken na het topsportevenement, in vergelijking met zelfde periode in andere jaren

Groei nieuwe leden hangt samen met kenmerken topsportevenement

Topsportevenementen met een positief effect op de aanwas van nieuwe leden hebben minimaal enkele van de volgende kenmerken:

- Een *heldere doelstelling* om bezoekers te interesseren om de sport te gaan beoefenen of lid te worden van een vereniging en hier het programma op inrichten, zoals bij de 3x3 basketbal evenementen. Kennismaken met de sport in interactieve vorm is een integraal onderdeel van het programma bij deze evenementen. Bij deze topsportevenementen zien we een sterk positief effect op de aanwas van nieuwe leden.
- *Interactieve onderdelen* in de programmering komt terug bij 55% van deze evenementen. Met name het actief betrekken van de jeugd is waardevol.
- Een *internationaal karakter* en de daarbij behorende media-aandacht. Dit is terug te zien in 90% van alle topsportevenementen die leiden tot groei in aanwas van nieuwe leden.

- Een *meerdaags evenement*. Acht van de tien topsporevenementen die effect hebben op de groei in aanwas van nieuwe leden, duren minimaal twee dagen.
- *Fan fenomeen*. Er zijn verschillende voorbeelden van het *fan fenomeen*, waarbij een groei in de breedtesport is waar te nemen door succes van lokale sporters (bijvoorbeeld het Nederlands team) en de aanwezigheid op sociale media. Het Nederlands vrouwen volleybalteam had tijdens het WK Volleybal voor vrouwen in 2022 een uitgebreide socialmediacampagne. Die campagne heeft mogelijk bijgedragen aan de groei van extra nieuwe leden.

Aanwas van nieuwe leden biedt geen zekerheid voor structurele vergroting van de sportparticipatie. Drie casestudies (Sydney 2000, Londen 2012 en Rio 2016) bevestigen dat een vergroting van de sportparticipatie alleen bereikt wordt als de lokale gemeenschap betrokken wordt, langetermijnstrategieën worden ontwikkeld en inspanningen worden afgestemd tussen verschillende overheidsportefeuilles en met de relevante belanghebbenden.

3x3 basketbal en nieuwe leden

De Nederlandse Basketball Bond organiseert de 3x3 evenementen, regelmatig in samenwerking met andere partijen. Hierbij ligt niet alleen de focus op sport, maar ook op maatschappelijke kwesties. Specifieke voorbeelden van 3x3 evenementen zijn Lite Quest en de 3x3NL tour.

Lite Quest 3x3: een 3x3 evenement in Rotterdam, als onderdeel van de Rotterdam Street Culture Week, waarin aandacht wordt gevraagd voor straatcultuur. Hierbij werden clinics gegeven en een dunkwedstrijd gehouden voor de jeugd.

3x3NL tour: dit is een 3x3 basketbaltoernooi dat verschillende steden in Nederland afreist. Deze toernooien zijn voor iedereen toegankelijk, waardoor iedereen vanaf 11 jaar zich mag inschrijven. Om de zichtbaarheid van de sport te vergroten, worden deze evenementen vaak midden in de stad gehouden.

De sport is in de laatste jaren erg populair geworden. Daar liggen een paar factoren aan ten grondslag.

- 1) **Een heldere doelstelling** om bezoekers te interesseren om de sport te gaan beoefenen of lid te worden van een vereniging en hier het programma op in te richten. De Nederlandse Basketball Bond (NBB) zet sinds 2009 in op de groei van 3x3 basketbal. De belangrijkste beweegreden is om de sport voor iedereen toegankelijk te maken en nieuwe leden te vergaren.
- 2) **Interactieve opbouw.** De NBB heeft als doel de sport voor iedereen toegankelijk te maken, wat zich uit in de interactieve opbouw van 3x3 evenementen. Van professional tot straatbasketballer; iedereen is vrij om mee te doen. Het is niet nodig om lid te zijn van een vereniging.
- 3) **Een internationaal karakter** en de daarbij behorende media-aandacht. 3x3 basketbal heeft de afgelopen jaren internationaal aan populariteit gewonnen, mede dankzij de inspanningen van de International Basketball Federation (FIBA). De FIBA organiseert wereldwijd competities en toernooien, waaronder de FIBA 3x3 World Tour.

Effecten op fysieke en mentale gezondheid

Sporten en bewegen hebben aantoonbare positieve effecten op de gezondheid van mensen. Bewegen draagt bij aan een langer en gezonder leven, onder meer door verminderde kansen op obesitas, diabetes en hart- en vaatziekten. Naast deze fysieke effecten hebben sport en bewegen ook mentale effecten. Zo zitten mensen vaak lekkerder in hun vel en is er meer geloof in eigen kunnen na het bewegen. Investeren in sporten en bewegen is in elke levensfase effectief, maar hoe jonger mensen krijgen aangeleerd om te sporten en bewegen, hoe zij (en anderen) profiteren van de fysieke waarde. Omdat inzetten op sporten en bewegen effectief en relatief goedkoop is, is het de meest effectieve beleidsstrategie om chronische ziekten te voorkomen.

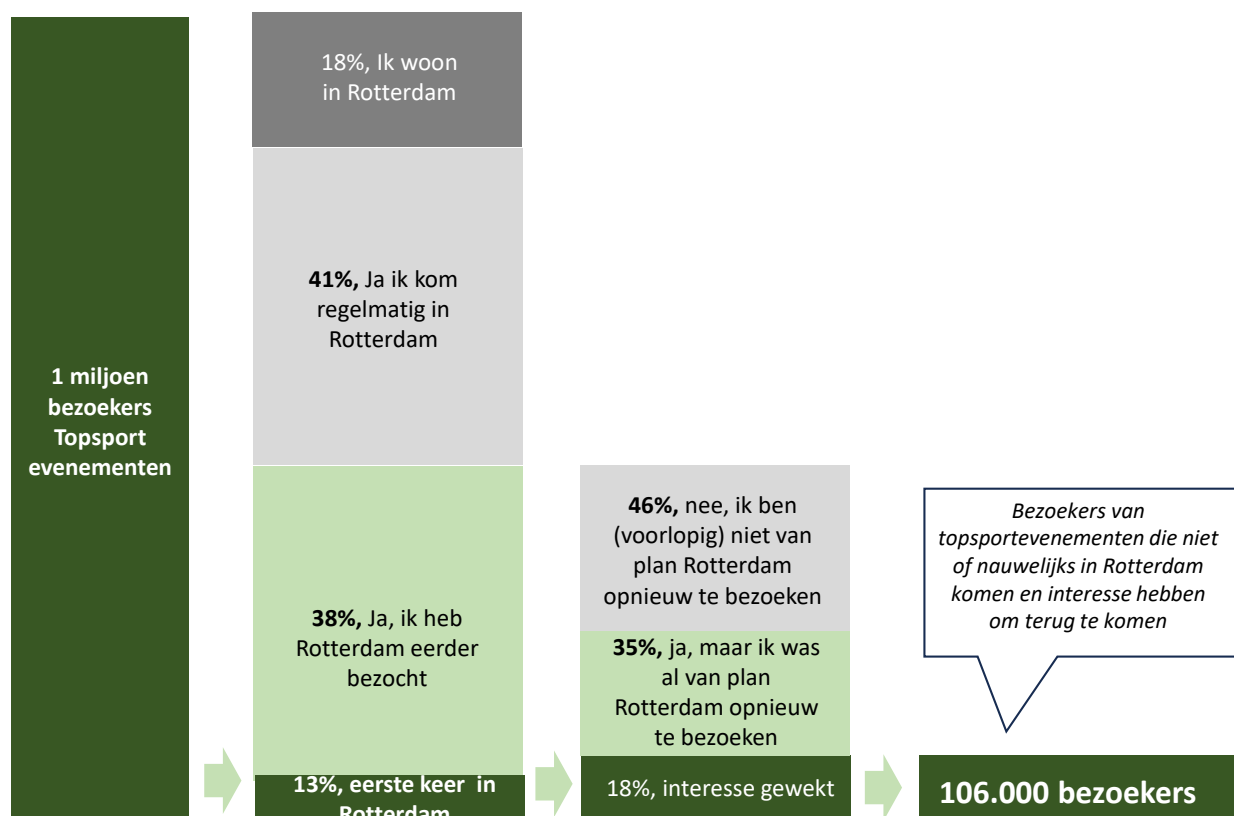
Van de Rotterdammers sport 52% wekelijks. Dit is iets lager dan het landelijk gemiddelde van 54%. Wanneer een 5- tot 24-jarige aan de beweegrichtlijnen gaat voldoen, loopt de maatschappelijke waarde op tot €37.000-€74.000 over de rest van diens leven. Denk aan algemene gezondheid, hogere levensverwachting, toename leerprestatie en arbeidsproductiviteit, afname ziekteverzuim en kleinere kans op criminaliteit (Ecorys).

6. Aantrekkingskracht op Rotterdam

Topsportevenementen trekken vele bezoekers naar Rotterdam. Zij krijgen een ander beeld van Rotterdam of willen graag terugkomen.

Veel bezoekers van buiten Rotterdam

De topsportevenementen die in Rotterdam plaatsvinden in 2010-2023 trekken veel publiek van buiten Rotterdam. Topsportevenementen trekken jaarlijks ruim honderdduizend bezoekers die niet of nauwelijks in Rotterdam komen en graag terug willen komen naar Rotterdam.

Veel buitenlandse bezoekers en overnachters willen terugkeren

Van deze 106.000 bezoekers die niet of nauwelijks in Rotterdam komen en door hun bezoek graag terug willen komen, komt 66% uit Nederland en 34% uit het buitenland (17% uit België, 3% uit Duitsland, 3% uit Groot-Brittannië en de overige 11% uit andere landen).

Ruim vier op de tien (41%) van deze *nieuwe bezoekers* die graag terug willen keren, heeft tijdens het topsportevenement al overnacht in Rotterdam.

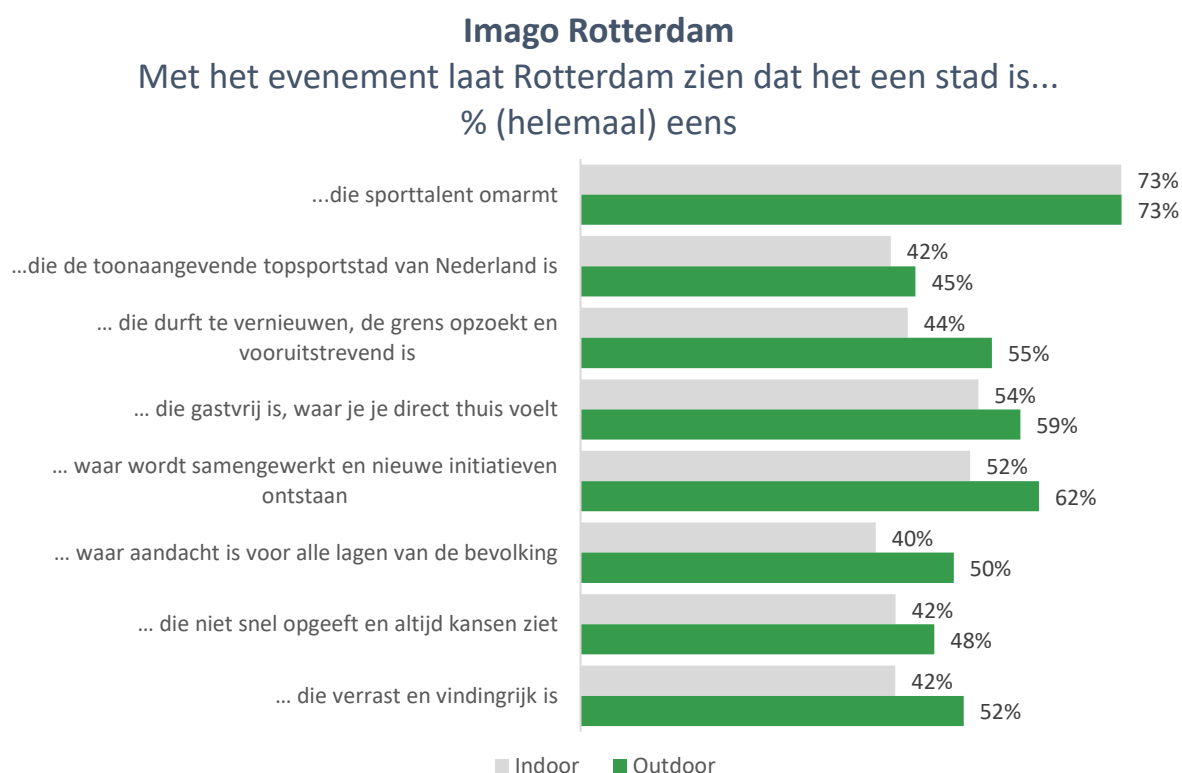
7. Bijdrage aan het gewenste imago van Rotterdam

Een aantal vooraanstaande Rotterdamse instellingen, waaronder Rotterdam Topsport, gemeente Rotterdam, Rotterdam Partners, Havenbedrijf Rotterdam, Erasmus Universiteit Rotterdam, Rotterdam Festivals en Erasmus MC, werken sinds 2014 als *merkpartners* samen onder de naam: *Rotterdam. Make it Happen*. Deze *merkpartners* hebben als onderdeel van de *merkstrategie* gezamenlijk een aantal typische kenmerken voor Rotterdam opgesteld, met als doel: Rotterdam internationaal profileren bij talent, bedrijven en bezoekers en zo bijdragen aan de aantrekkingskracht en economie van de stad.

Op basis van deze kenmerken zijn imago-indicatoren en stellingen uitgewerkt die aansluiten op de *merkstrategie*. Deze worden gebruikt om de effecten van activiteiten op het imago van de stad Rotterdam te meten. Deze stellingen worden sinds 2021 voorgelegd aan de bezoekers van onderzochte topsportevenementen.

Outdoor evenementen dragen meer bij aan het imago

Topsportevenementen dragen het sterkst bij aan Rotterdam als *een stad die sporttalent omarmt* (73%). Outdoor evenementen (gemiddeld 55% over alle stellingen) dragen sterker bij aan het gewenste imago van Rotterdam dan indoor evenementen (gemiddeld 49% over alle stellingen). Iconische (57%) en internationale evenementen (57%) dragen gemiddeld meer bij aan het gewenste

Tot slot is het interessant dat de bezoekers van buiten Rotterdam de imago stellingen meer herkennen (gemiddeld 60% (helemaal) eens) dan bezoekers uit Rotterdam (47%).

8. Economische impact van topsportevenementen op Rotterdam

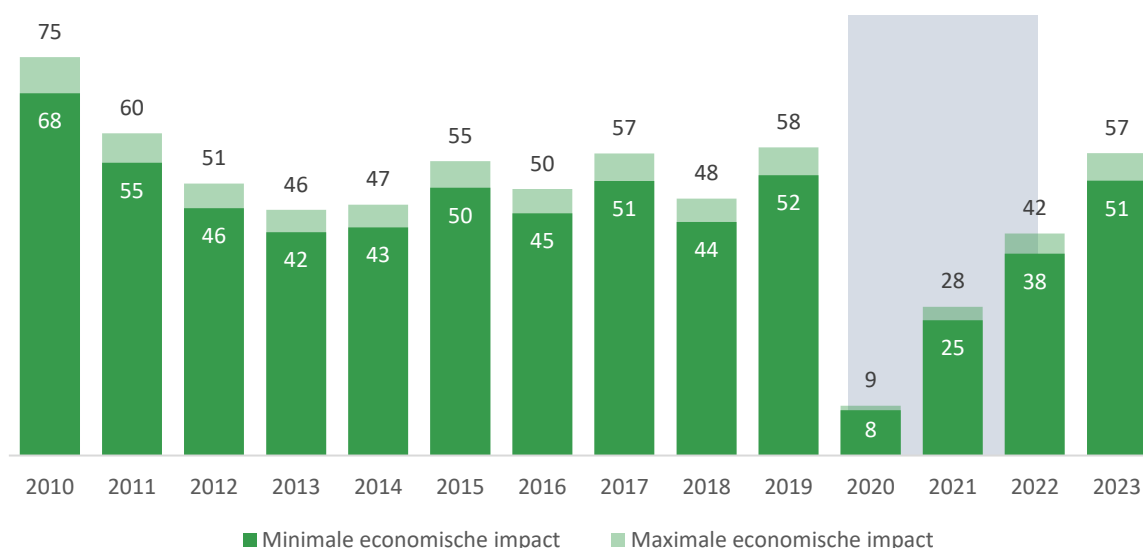
Topsportevenementen trekken bezoekers aan van buiten Rotterdam die blijven overnachten, naar restaurants gaan, activiteiten ondernemen of bijvoorbeeld gaan winkelen in de stad. Een groot deel van deze bezoekers (gemiddeld 70%) was niet in Rotterdam geweest als het topsportevenement niet had plaatsgevonden.

De economische impact doelt op de additionele, ofwel extra, bestedingen in Rotterdam, van zowel de bezoekers als van de organisatie, die door de topsportevenementen worden veroorzaakt. Bestedingen worden als additioneel beschouwd wanneer er een oorzakelijk verband met de organisatie van het evenement is. De uitgaven, gerelateerd aan het topsportevenement, moeten niet worden 'teniet gedaan' door vermindering van de vraag in andere delen van de (regionale) economie.

Totale economische impact topsportevenementen €50 – €60 miljoen per jaar

Samen ontvangen de topsportevenementen jaarlijks bijna een miljoen bezoekers. Zeven van de tien bezoekers (70%) van topsportevenementen is additioneel: zonder het evenement zouden zij niet naar Rotterdam zijn gekomen. De economische impact van het totaal aan topsportevenementen op Rotterdam schommelt tussen €50 en €60 miljoen per jaar, afhankelijk van de hoeveelheid evenementen die georganiseerd worden en de omvang van de evenementen. De piek in 2010 is het gevolg van de Grand Départ Tour de France.

Totale economische impact topsportevenementen op Rotterdam
(x € 1 miljoen)

Rotterdamse bijdrage gaat meer dan vijf keer over de kop

Iedere euro die een Rotterdamse organisatie bijdraagt aan een topsportevenement, levert gemiddeld meer dan vijf keer meer op (5,1) voor de Rotterdamse economie: hotels, restaurants, winkeliers of andere ondernemingen.

Grote verschillen in economische impact per evenement

De uitgaven van de additionele bezoekers en de additionele uitgaven van de organisatie vormen de basis voor de economische impact van topsportevenementen. De economische impact verschilt sterk per evenement.

Voor de analyse van de economische impact van de topsportevenementen maken we onderscheid tussen nationale, internationale en iconische topsportevenementen. Van de 488 evenementen is onder andere het aantal bezoekers bekend, het jaartal waarin het heeft plaatsgevonden en of het een nationaal, internationaal of iconisch evenement is geweest.

Op basis van publieksonderzoek en analyses van de economische impact van 38 topsportevenementen die in Rotterdam hebben plaatsgevonden, is een inschatting gemaakt van het gemiddeld aandeel additionele bezoekers, het aandeel overnachters en de bestedingen van deze bezoekers.

Additionele uitgaven bezoekers

	Nationaal	Internationaal	Iconisch
Gemiddeld aantal bezoekers	5.000 (1 – 30k)	12.000 (1 – 50k)	130.000 (20 – 400k)
Aantal bezoeken per bezoeker	1 tot 1,2	1 tot 1,5	1 tot 2
Gemiddeld aantal bezoeken	7.000	18.000	210.000
Aandeel additionele bezoekers	62%	85%	72%
Aantal additionele bezoekers	3.600	10.000	100.000
Totaal aantal additionele bezoeken	4.400	15.600	150.000
gemiddelde dagbesteding	€35	€35	€32
Dagbestedingen per evenement	€0 – €0,7m	€0 – €2m	€1 – €17m
Aandeel overnachters onder additionele bezoekers	10%	9%	10%
Aantal additionele overnachters	430	1.000	10.000
Gemiddelde overnachtingsduur	1,4	1,6	1,7
Gemiddelde prijs per persoon per overnachting	€58	€58	€58
Overnachtingsbestedingen per evenement	€0 – €0,3m	€0 – €0,4m	€0,1 – €3m
Totale additionele bestedingen per evenement	€0 – €1m	€0 – €2,4m	€1 – €20m
Aantal evenementen per jaar	15 - 25	15 - 20	4 - 6
Totaal additionele uitgaven bezoekers per jaar alle evenementen	€3 – €4m	€10 – €13m	€25 – €30m

Het aantal bezoekers is de belangrijkste variabele voor de economische impact. Een topsportevenement met twintigduizend bezoekers heeft een economische impact van ongeveer €1 tot €1,5 miljoen, afhankelijk van het aandeel additionele bezoekers, het aandeel overnachters, de duur van het bezoek en de bestedingen per bezoeker.

Iconische topsportevenementen trekken de meeste bezoekers en leiden tot de meeste additionele uitgaven van bezoekers van €25 tot €30 miljoen in totaal per jaar.

Organisatorische economische impact het hoogst bij internationale evenementen

Naast de uitgaven van de bezoekers trekken topsporevenementen financiële middelen aan voor de organisatie van het evenement, de huur van de locatie, de catering, de huisvesting van de deelnemers of andere facilitaire zaken.

De organisatorische uitgaven in Rotterdam geven een positieve impuls aan de economie in Rotterdam. Deze worden verminderd met inkomsten afkomstig uit Rotterdam, van bijvoorbeeld bijdragen van de gemeente of lokale sponsoren. Het saldo vormt de economische impact van de organisatie.

De economische impuls van de organisatie verschilt sterk per evenement en loopt uiteen van nihil tot zo'n €2,5 miljoen per evenement.

Evenementen zoals EK's en WK's krijgen relatief veel financiële steun van buiten Rotterdam vanuit bijvoorbeeld (inter-)nationale overheden en fondsen en hebben vaak een hogere economische impact van de organisatie.

Economische impact organisatie

	Nationaal	Internationaal	Iconisch
Netto economische impact organisatie per evenement	€0 - €1m	€0 – €0,2m	€0 – €2,5m

Hoewel iconische outdoor evenementen, zoals de Marathon Rotterdam of de Tour de France een grote economische impact hebben door de vele bezoekers, vragen deze evenementen een grotere investering van de gemeente voor bijvoorbeeld het aantrekken van het evenement of het afzetten van het parcours. Dit heeft een drukkend effect op de economische impact van de organisatie. Daarnaast vinden deze evenementen buiten plaats en zijn ze vrij toegankelijk voor publiek. Hierdoor zijn de additionele ticketinkomsten van bezoekers, die onderdeel vormen van de organisatorische impact, nihil.

Onderzoek verantwoording

Voor dit onderzoek naar het bereik, de waardering en de maatschappelijke en economische meerwaarde van topsportevenementen ligt de focus van de rapportage op topsportevenementen die in Rotterdam in 2010-2023 hebben plaatsgevonden en die een link hebben met of gesteund zijn door Rotterdam Topsport.

Dataverzameling

In totaal zijn 488 topsportevenementen meegenomen in het onderzoek. Een totaaloverzicht van alle onderzochte sportevenementen (lees: evenementen waarover data beschikbaar was) is te vinden in de bijlage.

Er is gebruikgemaakt van publieksonderzoek van 38 topsportevenementen uit het Impact Dashboard Rotterdam Topsport, waarvan het merendeel door R2 Research is uitgevoerd. Dit is aangevuld met topsportevenementen die door derden zijn onderzocht, onder andere 12 WESP-studies van topsportevenementen in Rotterdam. Voor deze evenementen heeft Rotterdam Topsport ontbrekende onderzoeksgegevens van de topsportevenementen aangeleverd. Het gaat om kenmerken van evenementen, zoals locatie en bezoekersaantallen. Daarnaast heeft Cigarbox de onderzoeksgegevens aangevuld door online informatiebronnen over de topsportevenementen te raadplegen.

Niet voor alle topsportevenementen die in de analyse zijn meegenomen, waren bezoekersaantallen en andere onderzoeksgegevens, zoals demografische gegevens en uitgaven van de bezoekers, beschikbaar. Waar mogelijk is voor het ex-post schatten van het bereik, de waardering en maatschappelijke en economische meerwaarde van evenementen waar data van ontbreekt daarom een impact prognose gemaakt. Dit is gebeurd aan de hand van kengetallen en uitkomsten, zoals de bezoekersaantallen, van eerdere edities van het evenement of van vergelijkbare evenementen. Waar het niet mogelijk was om een inschatting te maken van relevante onderzoeksgegevens op basis van vergelijkbare evenementen, zijn de onderzoeksgegevens achterwege gelaten. Deze zijn dus niet meegenomen in de analyse. Hierdoor ligt het totale aantal bezoekers en daarmee ook de totale economische impact vermoedelijk hoger dan in de rapportage wordt aangetoond.

Analyse sportparticipatie

Eén van de doelstellingen van dit onderzoek was om de effecten van het bezoeken van topsportevenementen op breedtesport in kaart te brengen. Hieraan heeft een selectie van negen sportbonden meegewerkt: Nederlandse Basketbalbond, Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond, Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond, Nederlands Handbal Verbond, Nederlandse Volleybalbond, Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie, Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond, Nederlandse Boksbond en de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond. Deze sportbonden hebben een topsportevenement in Rotterdam gehad in de periode 2010-2023. Zij hebben data van de ontwikkeling in hun ledenbestand (aanmeldingen, opzeggingen) in en rond Rotterdam gedeeld met Cigarbox. Voor deze sportbonden is het aantal nieuwe leden in de vier weken nadat een topsportevenement heeft plaatsgevonden, vergeleken met het gemiddeld aantal nieuwe aanmeldingen. Het gaat om aanmeldingen in dezelfde periode in de jaren voorafgaand aan het evenement zonder topsportevenement. De coronajaren zijn niet meegenomen en het aantal is gecompenseerd voor de jaarlijkse verwachte groei in leden van de sport.

Analyse economische impact

Voor de evaluatie van de economische impact van de topsportevenementen in dit onderzoek, is gebruikgemaakt van de standaardrichtlijnen ontwikkeld door de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP).

De WESP is een samenwerkingsverband van experts op het gebied van evenementenorganisatie, adviesbureaus en beleidsorganisaties. Zij hebben een gestandaardiseerde methode opgesteld om de effecten van sportevenementen, zowel positief als negatief, op een vergelijkbare manier in kaart te brengen.

De geografische afbakening van het onderzoeksgebied is van invloed op de berekening van de economische impact van een evenement. De keuze voor een bepaald gebied, bijvoorbeeld een stad, regio of land, bepaalt welke bestedingen en kosten worden meegenomen in de impactanalyse. In dit onderzoek betreft dit de gemeente Rotterdam.

Specifiek voor de economische impact wordt gekeken naar de additionele bestedingen van bezoekers, deelnemers, media en de organisatie die speciaal voor het evenement naar de regio zijn gekomen (oftewel, die zonder het evenement niet in Rotterdam zouden zijn geweest). De economische impact bestaat uit twee componenten:

1. De additionele bestedingen van bezoekers en deelnemers aan het evenement.
2. De additionele bestedingen vanuit de organisatie van het evenement.

Voor het onderzoek zijn gegevens verzameld over het aantal bezoekers en hun kenmerken. Hiermee is een beeld geschetst van de uitgaven van de bezoekers en de bijbehorende economische impact op korte termijn binnen de gemeente, inclusief overnachtingen. Daarnaast zijn ook de kosten meegenomen die de organisatorische partij heeft gemaakt om het evenement te organiseren.

Door gebruik te maken van deze WESP-richtlijnen, sluit de evaluatie aan bij de gangbare praktijk in Nederland voor het meten van de effecten van topsportevenementen.

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht evenementen waarvan publieksonderzoek beschikbaar is

Naam evenement	Jaar	Sport	Schaalniveau
EK Volleybal vrouwen	2015	Volleybal	Iconisch
WK Roeien Senioren, Onder 23 en Junioren	2016	Roeien	Iconisch
WK Shorttrack	2017	Shorttrack	Iconisch
Euro Hockey League	2018	Hockey	Internationaal
EK Rolstoelbasketbal vrouwen	2019	Rolstoelbasketbal	Iconisch
EK Volleybal mannen	2019	Volleybal	Iconisch
OKT Volleybal mannen	2019	Volleybal	Internationaal
NK Boksen	2020	Boksen	Nationaal
Rotterdam Qualification Meet	2020	Zwemmen	Internationaal
Super League Triathlon Arena Games Rotterdam	2020	Triathlon	Internationaal
Korfbal Leaguefinale	2021	Korfbal	Nationaal
NK Boksen	2021	Boksen	Nationaal
NK Triathlon	2021	Triathlon	Nationaal
OKT Waterpolo	2021	Waterpolo	Internationaal
Super League Triathlon Arena Games Rotterdam	2021	Triathlon	Internationaal
WDSF Holland Masters	2021	Dans	Internationaal
WDSF Rotterdam Open	2021	Dans	Internationaal
Korfbal Leaguefinale	2022	Korfbal	Nationaal
NK Gymsport	2022	Gymnastiek	Nationaal
NKnl	2022	Multisportevenement	Nationaal
NKnl Boksen	2022	Boksen	Nationaal
NKnl Judo Mixteams	2022	Judo	Nationaal
NKnl Sprint Zwemmen	2022	Zwemmen	Nationaal
Rotterdam Cycling Festival	2022	Wielersport	Nationaal
Rotterdam Qualification Meet	2022	Zwemmen	Internationaal
WK Volleybal vrouwen	2022	Volleybal	Iconisch
European Para Championships	2023	Multisportevenement	Internationaal
Korfbal Challenge	2023	Korfbal	Nationaal
Korfbal Leaguefinale	2023	Korfbal	Nationaal
NK Boksen	2023	Boksen	Nationaal
NK Gymsport	2023	Gymnastiek	Nationaal
NKnl	2023	Multisportevenement	Nationaal
NKnl Sprint Zwemmen	2023	Zwemmen	Nationaal
Queen & King of the Court	2023	Beachvolleybal	Internationaal
Rotterdam Baseball Weekend	2023	Honkbal	Internationaal
Rotterdam Qualification Meet	2023	Zwemmen	Internationaal
WK Shorttrack*	2024	Shorttrack	Iconisch
ABN AMRO Open*	2024	Tennis	Iconisch

De resultaten van het publieksonderzoek van het WK Shorttrack 2024 en ABN AMRO Open 2024 zijn gebruikt voor de analyse, om een beter beeld te krijgen van eerdere edities die in Rotterdam plaats vonden. De resultaten van deze evenementen zijn niet opgenomen in de totaal analyse, omdat ze buiten de onderzoeksperiode 2010 – 2023 vallen.

Bijlage 2: Onderzoeken sportgedrag Rotterdammers (chronologisch)

Dujardin, M., & De Vries, C. (2012). *Sportdeelname en andere vormen van bewegen door Rotterdammers, 2011*. Centrum voor Onderzoek en Statistiek, Gemeente Rotterdam.

De Vries, C. (2014). *Sporten en bewegen door Rotterdammers, 2013*. Dienstencentrum Onderzoek en Business Intelligence, Gemeente Rotterdam.

De Vries, C. (2016). *Sporten en bewegen door Rotterdammers, 2015*. Dienstencentrum voor Onderzoek en Business Intelligence, Gemeente Rotterdam.

De Jongh, C., & De Vries, C. (2018). *Sporten en bewegen door Rotterdammers, 2017*. Afdeling Onderzoek en Business Intelligence, Gemeente Rotterdam.

Gemeente Rotterdam, NOC-NSF, IPSOS (2019). *Sportdeelname Index gemeente Rotterdam, april 2019*.

Gemeente Rotterdam, NOC-NSF, IPSOS (2020). *Sportdeelname Index gemeente Rotterdam, april 2020*.

Gemeente Rotterdam, NOC-NSF, IPSOS (2020). *Sportdeelname Index gemeente Rotterdam, november 2020*.

NOC-NSF, Kantar Public (2021). *Sportdeelname Index gemeente Rotterdam, april 2021*.

NOC-NSF, Kantar Public (2021). *Sportdeelname Index gemeente Rotterdam, november 2021*.

NOC-NSF, Kantar Public (2022). *Sportdeelname Index gemeente Rotterdam, april 2022*.

NOC-NSF, Kantar Public (2022). *Sportdeelname Index gemeente Rotterdam, november 2022*.

NOC-NSF, Kantar Public (2023). *Sportdeelname Index gemeente Rotterdam, april 2023*.

Colofon

Topsporevenementen in Rotterdam 2010-2023

Analyse van de succesfactoren, effecten en totale impact van topsporevenementen in Rotterdam.

10 mei 2024

Opdrachtgever: Rotterdam Topsport

© Copyright, Cigarbox Advisory Services